Visi Lietuviai Pakelkime Galingą Balsą Už Musų Sostinę Vilnių

Teisybė ir Pasaulio Demokratija Musų Pusėje. Siųskime Tautų Sąjungai skaitlingas Protesto Rezoliucijas!

SANDARA
DARBO ŽMONIŲ LAIKRAŠTIS
Prenumerata metams:
Amerikoje 2.00
Kanadoje ir Lietuvoje $3.00
Pusei metų:
Amerikoje $1.25
Kanadoj ir Lietuvoj $1.50
Skelbimų kainas klauskite laišku.
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

SANDARA
AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
LITHUANIAN WEEKLY
Published by Lithuanian National League of America.
Consisting of 95 Branches, Located in all largest cities of the U. S. A. Represents over 50,000 Lithuanians in New England, and about 700,000 in the United States
SANDARA
327 E St. So. Boston, Mass.

Nr. 34. | Tel. So. Boston 2408 | SO. BOSTON, MASS. | RUGPIŪČIO 23, 1928 | Kaina 5 centai | METAI XV

Rusijos laivynas prie Klaipėdos

Priežastys, kodel Pilsudskio vilko staugimas pavirto tiktai avinėlio bliovimu

Berlynas, rugp. 14 d. Pirmą kartą po to kaip bolševikai paėmė kontrolę Rusijos karo laivynas pasirodė kaipo veiksnys tarptautiškoje plotmėj. Užmirštas ir nebekreiptas jokios atydos Sovietų laivynas išėjo aikštėn, kuomet Sovietų karo ministeris Vorošilovas ir jo visas kariškas štabas pasijudino iš Leningrado vandenų ir padarė stebinantį vizitą Lietuvos pakraščiams. Faktas, kad Sovietų karo laivyno vizitas supuolė su maršalo Pilsudskio ovacijomis Vilniuj prieš 15.00 legionierių, yra labai reikšmingas.

Ne paslaptis, kad Lietuviai gyvena nuolatinėj baimėje, kad jų mažutė šalis gali vieną dieną pražuti Lenkijos nasruose ir kad ta baimė pasidarė ypatingai gyva lenkų legionieriams susirinkus Vilniuje. Tik diplomatams nėra aišku, kad Sovietų Sąjunga pritartų tokiam drastiškam išrišimui Lenkų-Lietuvių problemos, tokiu aukščiausiam laipsny nepageidaujamu Sovietams budu.

Vokiečių tėmytojai tokį karo laivų pasirodymą vienoj Lietuvos pusėj, kuomet kitoj pusėj maršalas Pilsudskis kalbėjo į savo pasekėjus, skaito reikšmingu. Sunku tikėti, kad pranešimas apie Sovietų laivyno manebrus butų padarę įtakos paversti Lenkų diktatoriaus kalbą Vilniuje į švelnų tenorą. Tačiau, Sovietų laivynas Baltijos jurėse susidedąs iš 5 linijinių laivų, 1 ginkluoto kreiserio, 21 naikintojo ir vieno submarino sudaro pajėgą, su kuria tenka skaitytis.

Laivynas, kurs dabar kreisuoja Klaipėdos apylinkėj, turi su savim jurių ministerį Unglovič, admirolą Viktorov, Baltijos laivyno komandierių ir Raudonosios armijos štabo šefą. Vienu laiku Sov. karo laivai buvo prisiartinę prie Klaipėdos per trijų mylių zoną ir pasiliko pasiekiamame atstume iš Klaipėdos uosto.

PILSUDSKIO GARSIOJI KALBA VILNIUJE

"N. Y. Times" praneša iš Varšuvos rugp. 16 d., kad veik visos Europos lauktoji karinga Pilsudskio kalba legionieriams Vilniuj išėjo tik intymus pasišnekėjimas su savo senais "kovos draugais". Rugp. 6 d. esanti Lenkijos legionierių gimimo diena ir Pilsudskis pasakęs: "Brangus draugai, aš nenoriu dantų griežimo nei griežtumo." Kalba buvusi maloniausia iš visų Pilsudskio pasakytų. Kam reikią tramdyti legionierių šventę kalbomis del komplikuotų, nemalonių, politinių ir tarptautinių problemų? Kam daryti iš to teatrą prieš visą pasaulį ir sensacijas laikraščių istorijoms? Kam "spoilinti" gražią šventę?

Jo kalba Vlniuj nuvylusi tuos, kurie laukė karišką demonstracijų. Šeši Lietuvos žurnalistai, kurie buvę įleisti į Vilnių ir dalyvauti iškilmėse, buvę labai nusivylę. Jiems buvę Kaune prikalbėta, kad Vilniuj pasirodės karo šauksmas prieš Lietuvą, kad Pilsudskis ves legionierius prieš Lietuvos sostinę ir kad ta šventė bus priedanga Lenkų armijos mobilizacijai.

Taip aiškina patys lenkai savo diktatoriaus tono pakeitimą, bet aukščiau mes matome, kaip aiškina pasaulio opinija.

KAIP DIKTATORIAI PREKIAUJA?

Italijos išvežimas mažėja įvežimas didėja.

Iš Vašingtono praneša, kad pirmais 6 mėn. 1927 m. Italijos eksportas siekė 7,989,000,000 lirų, o per 6 mėn. šių metų tik 6,997,000,000 lirų. Importas pernai tuo laiku buvo 11,105,000,000, o šiemet 11,805,000,000.

Tokiu budu prekybos nuostolių pernai per 6 mėn. buvo 3,815,000,000, o šiemet jau 4,107,000,000 lirų.

Pranešimas!

Šiuomi pranešam gerb. Sandaros nariams ir skaitytojams, kad iš priežasties **persikėlimo Chicagon,** sekantis "Sandaros" numeris išeis iš Chicagos ir del šios pat priežasties praeis kokia pora savaičių pakol viską sutvarkysime naujoj vietoj.

Kurie patys atsiimdavot laikraštį iš ofiso, malonėkit priduot savo antrašus. Sekantis "S." numeris išeis taip greit, kaip tik susitvarkysim naujoj vietoj.

SOVIET. RUSIJOJ RUOŠIAMI TERORO AKTAI

Laukiama pasikėsinimo ant žymiųjų komunistų

"Kurjer Warsz." korespondentas pranešė Varšuvon, kad Maskvoje ant kelių fabrikų sienų išlipinta atsišaukimų, kuriuose gyventojai kviečiami kovoti su komunistų tvarka ir terorizuoti komunistų veikėjus.

Proklamacijose be to dar pranešama, kad netrukus busią terorizuojami komunistų vadai. Gyventojai kviečiami tam teroro darbui padėti.

Lietuva Gali Išstot iš Tautų Sąjungos reikalui prisiėjus

MIN. PIRM. PROF. VOLDEMARO PAREIŠKIMAS

Pasikalbėjime su "Berl. Tagebl." atstovu prof. Voldemaras pareiškė, kad Prancuzijai yra tik vienintėlis geriausias išėjimas iš gana supainioto padėjimo (susirišimas su Lenkija karo sutartim), tai baigti Lietuvos su Lenkija ginčą be karo, bet pagal lenkų norus. Todel reikią laukti, kad Tautų Sąjungoje spaudimas į Lietuvą bus labai didelis ir kad Prancuzija paveiks visą, kad Lietuva nusileistų.

Į paklausimą, ar teisybė, kad Lietuva mano išstoti iš Tautų Sąjungos, prof. Vold. atsakė, kad šis klausimas iš Lietuvos vyriausybės pusės dar nebuvo **rimtai** aptariamas, bet **gali ateiti** toks akies mirksnis, kad Lietuvos palikimas Tautų Sąjungoje butų nesuderinamas su Tautos garbe.

Jau Džiaugiasi skaitydami "Sandarą" Lietuvoj

LENKIJA JAU PRAŠVILPĖ AMERIKOS PASKOLĄ

Amerikos "diktatorius" Lenkijos finansams tvarkyti Ch. S. Dewey praneša, kad Lenkijos užsienių prekyba nešanti baisius noustolius. Per tuos 9 mėnesius, kaip Dewey prižiuri Lenkijos finansus, Lenkijos importas viršijo eksportą ant 680,000,000 zlotų, arba $74,225,000. Tokiu budu Lenkija ne tik jau prakupčiavo tuos $62,000,000, kuriuos gavo paskolos iš Amerikos, bet dar prakišo savo virš 12 milijonų dolerių aukso atsargos.

Geriausiai daro Lietuvos diktatoriai, nes jie savo šeimininkavimo davinių visai neskelbia.

DAUG LIETUVIŲ PASAULINĖJ OLIMPIADOJ

Liepos mėn. 28 dieną 2 val. atidaryta IX pasaulio olimpiada. Prieš 2 val. visas stadionas iki paskutinės vietos buvo užpildytas. 2,000 olandų choras sugiedojo olandų himną, po to atsidarė maratono vartai ir į stadioną iškilmingai įžengė visos tautos.

Lietuva dalyvavo eisenoj su nemaža 12 asmenų grupe. Plakatą nešė Vitonis, vėliavą Radziulytė, toliau ėjo Dr. Jurgelionis su V. Bulota ir užpakalį jų atletai ir dviratininkai.

Šiomis dienomis gavome keletą laiškų iš Lietuvos, kuriuose išreiškiama didelis džiaugsmas ir padėka už "Sandarą". Taigi nėra jokios abejonės, kad "Sandarą" įleidžia Lietuvon. Skaitykite apie tai plačiau laišką iš Lietuvos (Rokiškio) antrame puslapy.

"Sandara" į Lietuvą už $2.00

NAUJAS 'SANDAROS' VAJUS

Vienam mėnesiui nupigintas "Sandaros" prenumeratos vajus jau prasidėjo, ir baigsis su Rugsėjo 1 d. š. m. Tai specialis į Lietuvą ir užsienius nupiginimas. Visi nariai ir draugai užrašykite "Sandarą" savo giminėms į Lietuvą, Vilniaus kraštą, Kanadą Kiubą, Braziliją, Argentiną. Pasinaudokite šia kitas šalis. Pasinaudokit proga! Dabar "Sandaros" prenumerata tiktai $2.00 metams laiko.

"SANDARA"
327 E STREET
SO. BOSTON, MASS.

LATVIJA IR ESTIJA PASIRAŠYS KELLOGO PAKTĄ

Ryga, Latvija, Aug. 17 d. A. P. Čia įvyko Latvijos ir Estijos užs. reik. ministerių konferencija, kur nutarta, kaip tik bus Kellogo amžinosios taikos planas pasirašytas Paryžiuj, taip pat prie jo prisidės Latvija ir Estija.

LATVIJOJ STEIGIAMA BAJORŲ SĄJUNGA

Ryga "S-ros" kor.). Kai kurie latviai kelia klausimą, kad reikią įsteigti bajorų, jų vadinamų "labiešų" sąjungą. Bajorų ainių esą kunigaikščio Liveno ir gen. Penikio giminėse. Jau esą ruošiami šiai sąjungai įstatai ir teiraujamasi, renkamos žinios, ką reikės pakviesti stoti jon nariais. Turbut latviai ėmė pavyzdį iš Lietuvos "bajorų". Kažin ar ir Latvijos "mužikai" ims organizuotis, kaip musiškiai.

Prancuzijos nota Lenkijai pasiųsta su draugingu patarimu buti nuolaidesnei ginče su Lietuva.

Berlyne vėl gauta gandų, kad Lenkija prašys Tautų Sąjungos leisti jai pačiai su Lietuva atsiskaityt. Vokietija tam pasipriešinsianti.

TĖVAS APSIVEDĖ SU DUKTERIMI, O SUNUS SU SESERIMI

Lodzės, Lenkijoj, žydas Irša Langfusas buvo du kart vedęs ir turi daug vaikų, kurių vieni Amerikoj, kiti Palestinoj.

Mirus antrai pačiai, Langfus išvažiavo Amerikon ir ten vedė trečią pačią, o jo sunus Germanas Palestinoj vedė.

Nesenai jie susitiko New Yorke ir išsiaiškino, kad... tėvas yra vedęs pirmosios savo pačios dukterį, o sunus, seserį.

VENIZELOS LAIMĖJO 200 VIETŲ IŠ 250.

Atenai, Grekija. Rugp. 20 d. A. P. Premjero Venizelos šalininkai laimėjo vakarykščius seimo rinkimus. Seime jie gaus 200 vietų iš 250 visų atstovų.

Buvusio diktatoriaus generolo Pangalos šalininkai gavo didžiausį smugį; kaikuriuose distriktuose jie negavo nei vieno balso.

ČARNECKIS ATSTOVU LATVIJAI

Rygos laikraščių žiniomis buvęs Lietuvos atstovas Amerikai, dabar atstovas Italijai p. Čarneckis skiriamas Lietuvos pasiuntiniu Latvijai.

Mongolija sukilo prieš kinų nacionalę armiją ir eina smarkus mušiai.

"BALTIJOS ŠVEICARIJOS" RESPUBLIKA

Brombergas ("S-ros" kor.) Čia įvyko Mozurijos Ermlandijos ir Marimburgo kraštų gyventojų sąjungos suvažiavimas. Sąjunga esanti artima Lenkijai ir jos politikai.

Suvažiavimo priimtas nutarimas, kad Rytprusius reikią atskirti nuo Vokietijos ir sudaryti nepriklausoma respublika, vardu "Baltijos Šveicarija", kurioj lenkai, lietuviai ir vokiečiai turėtų lygias teises. Nutarime pažymėta, kad Rytprusiuos dabar gyvena ½ miliono lenkų ir apie 300.000 prusų lietuvių. Nurodo net gyvenamas lietuvių vietas.

LIETUVA ATMETĖ LENKIJOS PASIULYMĄ

Varšuva, rugp. 17 d. Ass. Press praneša: Lietuvos premjeras Voldemaras atmetė Lenkijos pasiulymą sušaukti konferenciją tarp tų dviejų valstybių atstovų Genevoje rugp. 30 d. užbaigti ilgai nusitęsusius ginčus. Jis pamatavo tuomi, kad tuo laiku įvyks Tautų Sąjungos posėdis, kur delto įvyktų rimtų diskusijų.

Lenkijos vėliausios notos Lietuvai turinys esas ypatingai švelnus; lenkai sutinka konferenciją laikyti vėl Karaliaučiuj ir pasiulę rugp. 22 d.

A.L.T. Sandaros Reikalai

ROKIŠKIETIS DĖKAVOJA UŽ BRANGIĄ DOVANĄ —"SANDARĄ"

Laiškas iš Lietuvos

"Sandaros" red. ir adm.

Gerbiamieji Tamstos.

Tykus Rugpiučio 1 d. vakaras. Susirinkęs keletas nuo darbo nuvargusių žmonių, kalbame kad šią dieną yra metinė L. Konstitucijos šventė, bet apgailėstaujame kad nebegalime jos švęsti, o turime pasitenkinti naujaja L. konstitucija. Kaž kodel visų veidai apsiniaukę —bet tuojaus visi linksmi likom kada atnešė pašta ir iš tarp kitų laikraščių išskyrė ir padavė man laikraštį "Sandarą". Visi skaitom, visi džiaugiames, kad vėl galėsime skaityti Amerikos lietuvių teisybę rašančius laikraščius.

Ir kaip gi bedėkavoti "Sandaros" administracijai ir Redaktoriui už tą brangią dovaną, kurios jau senai nebegaudavom. Ačiu labai ką siuntinėjate "Sandarą" dabar ir anais metais. Neatsakykite **mylimiausio mano laikraščio "Sandaros" ir dabar.**

Už tą stengsiuos kartas nuo karto korespondenciju iš savo krašto parašyti.

Su pagarba, **Kiela Ignas,**
Kusių sod. Rokiškio paštas
Lietuva. 3 Rugp. 1928.

ALTS. ANTRO APSKRIČIO KUOPŲ IR NARIŲ DĖMESIUI.

Rengiamam išvažiavimui Rugp. 12 d., Glastonburyje, buvo pagaminta tikietų knygelės — aukos Sandaros spaustuvei įsitaisyti; tos knygelės buvo pasiųstos kiekvienai kuopai ir atskirai kiekvienam nariui su tam tinkamu raštu, bet ne visos kuopų valdybos, ir ne visi nariai pasistengė išparduoti minimas aukų knygeles ir grąžinti Apskričio sekretoriui paskirtu laiku, kad but galima laike išvažiavimo išdalinti dovanas. Taigi, šiuomi pranešame, kad dar tų knygelių išpardavinėjimas yra tęsiamas iki Rugsėjo 15 dienai. Iki tai dienai visi nariai Conn. apskričio gavę knygeles butinai išparduokite ir pinigus su adresais prisiųskite Apskričio sekretoriui šiuo adresu:

V. Alksninis
262 Wallace st.,
New Haven, Conn.

Taipgi tų knygelių buvo išsiuntinėta ir ne Conn. valstijos veikėjams, žinomiems sandariečiams: N. Y., Mass., Pa. ir Md. valst. Tuli minimų valstijų sandariečiai pasistengė savo darbą padaryti. išparduoti knygeles ir pinigus su adresais grąžinti, tame skaitliuje a. a. Tomas Paukštis, prieš savo mirtį paėmė 5 knygeles ir prisiuntė $5 apskričiui. Bet kiti Pa. ir New Yorko sandariečiai dar iki šiol neišpildė savo kvotos, taigi maloniai visi prašomi, kad kuogreičiau tai padarytumėt, nes jei vienas asmuo iš visų tik gyvilks ir neprisiųs išparduotų knygelių, tai negalima bus padaryti galutinų laimėjimų. Prašome tai visi įsitėmyti ir išparduotas knygeles su pinigais grąžinti iki Rugsėjo 15 d., o jau Rugsėjo 16 d. laike ALTS. 46-tos kuopos pikniko Glastonbury minėti tikietėliukai bus suvartoti ir dovanos išdalintos.

V. Alksninis

"Sandaros" Dovana

VISIEMS SANDAROS DRAUGAMS IR RĖMĖJAMS

Pereitų Kalėdų Sandaros nupiginimo vajum pasinaudojo virš vienas tukstantis Amerikos lietuvių užsiprenumeruodami metams "Sandarą" tik už $1.00. Bet dauguma apgailėstavo, kad negali pasinaudoti užrašant savo giminėms bei draugams į Lietuvą, Vilniaus kraštą, Braziliją, Kanadą, Kiubą, Argentiną ir kitas šalis užsieny. Dabargi, kuomet jau "Sandara" siunčiama į Lietuvą, mes skelbiame vieno mėnesio **Nupiginimo Vajų,** kad davus progą Amerikos lietuviams, pasinaudojant nupiginimu, užrašyt "Sandarą" metams tik už du dolerius ($2.00)

Kartu su šiuo siunčiame visiems skaitytojams po tris (3) kiuponus, po vieną dolerį vertės užrašant "Sandarą". Prisiuntusieji kiuponą ir $2.00 gaus "Sandarą" metams laiko. Šie kiuponai galioje nuo Rugpiučio August 1, iki Rugsėjo (September) 1, 1928.

Jeigu kam butų neparanku užrašyti antrašą ant kiupono, galima užrašyti ant atskiros popieros ir sykiu prisiųsti, o "Sandara" bus tuojaus siunčiama nurodytu antrašu.

"Sandaros" Administracija

Užrašykit Draugam ir Giminėm Lietuvoj Sandarą

LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS MEDALIS

Lietuvos Pasiuntinybė Amerikai praneša, kad ryšy su Lietuvos nepriklausomybės medalio išleidimu, visi tebegyveną Amerikoje:

1) aušrininkai ir knygnešiai,

2) Lietuvos kariuomenės savanoriai, Vyties kryžiaus kavalieriai ir 1918-1920 m. tarnavusieji kariuomenėje kariai ir

3) asmenys, kurie 1918-1919 metais buvo Lietuvos Valstybės karo ar civilinėje tarnyboje,

yra prašomi atsiųsti savo adresus Pasiuntinybei—Lithuanian Legation, 2622—16th Street, N. W., Washington, D. C.

LIET. NEPRIKLAUSOMYBĖS MEDALIO STATUTAS

Lietuvos nepriklausomybės dešimties metų sukaktuvėms pažymėti leidžiamas medalis.

Medalis yra bronzinis. Vienoje medalio pusėje yra laisvės statula, antroje — parašas "Per amžius budėję — laisvę laimėjome per aukas ir pasišventimą. 1918-1928".

Medalis nešiojamas kairėje krutinės pusėje ant aukso spalvos kaspino su 2 juodomis juostelėmis.

Nepriklausomybės medalį gauna —

1) aušrininkai ir knygnešiai,

2) savanoriai, Vyties kryžiaus ordeno kavalieriai ir 1918-1920 m. tarnavusieji kariuomenėj kariai,

3) asmenys, kurie 1918-1919 metais buvo karo ar civilinėje valstybės tarnyboje.

4) asmenys, kurie 1928 m. gegužės mėn. 15 d. yra civilinėje valstybės tarnyboje ir yra ištarnavę joje ne mažiau kaip 5 metus.

5) pasižymėjusieji šauliai ir Klaipėdos krašto atvaduotojai,

6) kariai ir ištarnavusieji ne mažiau kaip 5 metus Krašto Apsaugos Ministerijos etatiniai civiliniai tarnautojai, kurie 1928 m gegužės mėn. 15 d. yra karo ar karo žinybos tarnyboje,

7) asmenys, kurie yra pasižymėję kuriant Nepriklausomą Lietuvą,

8) pasižymėjusieji dvasininkai,

9) savivaldybių veikėjai

Nepriklausomybės medalio negali gauti tie asmenys, kurie buvo teismo nubausti už tokius nusikaltimus, kurie siaurina jų teises.

Gavusieji medalius asmenys įmoka valstybės iždui po 5 litus. Vyties kryžiaus ordeno kavalieriam savanoriams ir esamiems tarnyboje kariunams ir kareiviams medaliai duodami nemokamai.

A. SMETONA,
Respublikos Prezidentas
Prof. A. VOLDEMARAS
Ministeris Pirmininkas.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

LONDONO TEISMAS SVARSTO SENSACINĘ LIETUVOJ SUSIDARIUSIĄ BYLĄ

Ties Joniškiu dingęs su 2 milijardais 400 milijonų litų čemodanas. Vagystė ar simuliacija? Londonan bylos sekti suvažiavo daugybė finansininkų. Lietuvos liudininkai Londone

Vienas biržų spekulianas, Anglijos pilietis Gofas, 1926 m. vežė iš Rygos per Lietuvą į Vokietiją pilną čemodaną vienos stambios Anglijos žibalo prekybos akcinės bendrovės akcijų—apie 52 milijonu svarų strelingų (arba 2 milijardus 400 milijonų litų. Brangus čemodanas buvo apdraustas vienoje didelėje Anglijos apdraudimo bendrovėje.

Traukiny Joniškis Šiauliai

nakties metu Gofas pasigedo čemodano. Pakėlė didelį triukšmą. Paaiškėjus kas atsitiko visi traukinio tarnautojai labai išsigando. Keleiviai buvo sulaikyti ir stropiai sekamas jų kiekvienas judėjimas. Buvo nutarta, kad čemodaną kas nors iš keleivių yra pavogęs.

Patikrinus visų keleivių bagažą, čemodano traukiny nerado. Skubiai buvo iššaukta Kriminalinė policija, kuri čemodaną rado išmestą pagal gelžkelį trylikta kilometre nuo Joniškio, Šiaulių link.

Simuliacija ar vagystė?

Apie įvykį skubiai pranešta bendrovėms, kurios to čemodano įtalpa buvo užinteresuotos. Bet niekas netikėjo, kad tikrai taip buvo, kaip Gofas ir Lietuvos riminalinė policija pranešė. Buvo manoma, kad čia padaryta biauri simuliacija, kad gautų apdraudimo premijas, nes pasauly dažnai tokių nuotikių esti. Žinia tuoj pasklido viso pasaulio komersantų sluoksniuose. Įvairiai buvo lebatuojama ir visur artinai buvo rišamas Lietuvos vardas. Lietuvos spauda apie tai tuomet beveik nieko nerašė, nes tai buvo administracijos slepiama, kaipo neišaiškintas dalykas.

Tyrinėjimas nieko nedavė

Lietuvoj ir Latvijoj lankėsi Anglijos ir kitų valstybių slaptosios policijos agentai, dėjo pastangas ir musų policija, tačiau dalykas nepaaiškėjo. Vagis neaustatytas. Taip ir liko neaišku: ar buvo padaryta simuliacija ar įvyko vagystė. Per dviejus metus nuolat buvo tyrinėjama Bet nieko konkretaus nepasiekta.

Byla perduota teisingumo organams.

Liepos 14 d. Londone, valstybiniame teisme prasidėjo šios bylos nagrinėjimas.

Lietuviai Londono teisme

Iš Lietuvos yra nuvykę virš 10 asmenų liudininkų jų tarpe daugiausia policijos valdininkų.

Teisme vertėju dalyvauja adv. Šapiro iš Šiaulių. Visi nuvykusieji gauna iš teismo dienpinigius po kelis šimtus litų į dieną, o specialistai be to už darbus. Iš ten esančių nuvykusių lietuvių kai kurie byla labai susidomėję, nes nuo jos išsprendimo priklausysiąs jų tolimesnis likimas..

Bylon yra įmaišyta ir kitų valstybių asmenų, vieni kaltinami, kiti liudininkai.

Didelis byla susidomėjimas

Bylą didžiausiu susidomėjimu seka ir plačiai aprašo viso pasaulio spauda Teisme esą virš šimto laikraščių atstovų. Londonan suvažiavę iš daugelio valstybių biržų atstovai ir finansininkai, bei jų atstovai kurie seka bylos eigą ir apie kiekvieną įdomesnį taktą telegrafuoja savo bendrovėms. Byla užsitęs kelias dienas ir esą galimumų, kad baigsis gana sensacingai. Apie jos pasėkas, mes stengsimės sužinoti ir pranešti.

"RYTO" REDAKTORIUS KALĖJIME.

Kaunas ("S-ros" kor.) Kauno komendantas buvo nubaudęs "Ryto" atsakomąjį redaktorių stud. Leoną Jokubauską 2500 lt užtai, kad 152 nor. kronikoj įdėjo žinutę apie prezidento iškeliavimą atostogų Palangoj, kurioj tarp kito ko pasakė, "jei leis "čėselis", atostogaus pusantro mėnesio."

Už žodį "čėselis" ir nubaudė. Kaip žinome, liaudies labai yra įprasta vartoti visokius mažybinius žodelius sulietuvintus, paimtus iš rusų ar vokiečių kalbos.

Nesumokėjus baudą šiandien, liepos 24 d. policija jį iš buto areštavo ir padėjo sunkiųjų darbų kalėjiman, kur turės prabuti 2 mėnesius.

DEGTUKŲ PRODUKCIJA MAŽĖJA

Palyginti su pernai metais Lietuvos degtukų produkcija šiemet mažėja ir rodo tendenciją mažėti ir toliau.

Kaip kai kurie pramoninkai tvirtina, taip darosi dėl to, kad švedų degtukų sindikat. kontroliuoja musų degtukų fabrikaciją. Pirmoj eilėj jis paėmė į savo rankas Tilkos degtukų fabriką ir sustabdė jos veikimą. Spėjama, kad šiemet degtukų produktuota bus tokia 10 milijonų dėžučių mažiau kaip pernai.

Mužikų Sąjunga

"Sekm." praneša, kad įsisteigus bajorų s-gai, kurios tikslas atgauti senas teises ir privilegijas, Kaune organizuojasi "mužikų" s-ga, kuri ginsianti "mužikų" reikalus.

STEIGS PROVINCIJOJE LIGONINES

Sveikatos departamentas deda pastangų visuose apskričiuose įsteigti rajoninių gydytojų punktus. Prie rajoninių gydyt. busią įsteigtos ambulatorijos, kurios vėliau bus mažo tipo provincijos ligoninės.

PARDUOS MIŠKO UŽ ½ MILIJONO LITŲ

Miškų departamentas skelbia rugpiučio 7 d. parduoti pagamintą miško medžiagą (popiermalkes, stulpus, malkas ir kit.) daugiau kaip už pusę milijono litų.

P. BIZAUSKĄ APDOVANOJO LATVIJOS PREZIDENTAS

Šeštadienį Lietuvos atstovas Latvijai p. Bizauskas, išvažiuodamas Londonan, kur jis yra paskirtas atstovu, įteikė Latvijos prezidentui atšaukimo raštus. Prezidentas p. Bizauską apdovanojo "Trijų žvaigždžių" 1 laipsnio ordenu.

DEGTINĖS GAMYBA LIETUVOJ

Per šių metų 5 mėnesius parduota degtinės už 18.512.735 litus. Tuo pačiu laiku praeitais metais buvo teparduota tik už 16.887.9044 lt. Šiemet degtinės daugiau parduota už praeitus metus net 1.724.831 lt. — Vadinasi, girtavimas šiemet labai padidėjo.

STOTYSE STATYS GYVULIAMS TVARTUS

Geležinkelių stotyse ir miestuose, iš kurių nuolatos siunčiamas didesnis skaičius gyvulių, susisiekimo ministerija, susitarusi su žemės ukio ministerija, įrengsianti tvartus. Už laikymą gyvulių juose ir naudojimąsi visais jų įrenginais, bus imamas atlyginimas.

IŠVEŽTA 1,705 GYVULIAI VOKIETIJON

Per pirmąjį šių metų pusmetį, pro Panemunės muitinę iš Klaipėdos krašto išvežta Vokietijon: raguočių — 403, veršių — 893, kiaulių — 336 ir avių — 73. Iš viso 1705.

JAPONIJA STEIGIA PABALTĖJ ATSTOVYBĘ

Rygoje gauta žinių, kad nuo šių metų rudens Japonija steigia Pabaltėj savo atstovybę, kurios nuolatinė buveinė bus Rygoj. Atstovybės veikimo sritis —Lietuva, Latvija ir Estija.

IŠ LIETUVOS MIESTŲ PRAEITIES

Rašo **J. V. Kiausas**

Įdomu, kaip atrodė musų didesnieji miestai: Kaunas ir Šiauliai prieš 90-100 mt. seprendžiant sulyg 1830 m. rusų Vidaus reikalų misterijos dienyno žinių.

KAUNAS

1825 m. gyventojų abiejų lyčių buvo 7.794. Muro namų 59, 1839 m. gyventojų 9.724 (įskaitant sykiu su priemiesčiu). Muro namų 63. Pirklių pirmosios ir antrosios gildijos visai nėra, tik trečiosios 30. Pramonės, prekybos bendrovių bei fabrikų visai nėra jokių. Tik šešiuose namuose išdirbama plona ir vidutinė drobė. Dvi odos dirbtuvelės, kurių gaminius vartoja vien tik aplinkiniai gyventojai. Prekyba žydų rankose be išimties. Smulkios prekės gabenama iš Vilniaus, kitos-gi: geležis, cukrus, žvakės ir kt. iš Rygos. Kaunas tuo laiku buvo apskrities miestas ir priklauso kaip ir Šiauliai prie Vilniaus rėdybos.

Dabar Kaune apie 100.000 gyventojų. Svarbiausios valdžios įstaigos, fabrikai. įvairios dirbtuvės, bendrovės, bankai, gyvenimas virte-verda.

ŠIAULIAI

1825 mt. gyventojų buvo 1.742 žmonės, o 1839 m. gyventojų 2325. Pirklių pirmosios ir antrosios gildijos visai nėra. Muro namų 29, fabrikų bei dirbtuvių jokių nėra. Priekiautojai verčiasi linais, semenimis ir įvairiais mažais išdirbiniais: viskas tas superkama vietos turguose ir gabenama Mintaujon arba Rygon.

Dabar Šiauliai turi 21.387 gyventojų, kelis odos ir kitokių fabrikų, įvairių bendrovių daugybę kulturos ir visuomenės įstaigų bei draugijų. Šiauliai pirmutinis didumu po Kauno miestas.

KLAIPĖDA

Klaipėdos miestas yra gana senas, nes buvo įkurtas 1252 metais. Vokiečiai iš pradžių jį vadino Memelburgu, o vėliau tiesiog Memel. Kariaujant lietuviams su vokiečiais Klaipėda gana daug nukėtėjo, ypač XIII-XV šimtmečiuose. Dabar Klaipėda turi 36.000 gyventojų.

UKMERGĖ

Ukmergė rodos, bus tokio pat senumo, kaip Kaunas, nes įsikurė X šimtmety. Dabar gyventojų turi 10.604.

APTIEKA!

Noriu Supažindinti Lietuvius Su Žemiau Parodytoms Prekėms. Jų Vertę Patirsite Vartodami.

Mes Garantuojame Jų Gerumą!

JATUL'S TREJANKOS, pakelis ..... 50 c.
(Lietuviškai: Trejos Devyerios)
VALERIJONO LAŠAI, bonkelė ..... 35c.
EDAK ..... 50 c.
(Vaistas Gydo Galvos Skaudėjimą)
Lietuviški Cigarai Lietuvių išdirbystė ir savastis
STOUGHTON SMOKERS už baksą 50 cigarų $4.00
" " už baksą 5 cigarai 50c
Importuotas iš Lietuvos Muilas
RADIOZA Muilas dėžutė ..... 50 c.
LELIJOS PIENO Muilas $1.00
Mums reikalingi agentai, atsišaukite,—turėsite gera uždarbi!
Reikalaukite Musų Prekių. Persiuntimą Apmokam. Adresuokite:

P. A. JATUL, (JATULIS)
Vaistininkas
813 Washington St. Stoughton, Mass.

J. Krukonis

PERGYVENTOS VALANDOS

— arba —

PERGYVENTOS MANO VALANDOS BRANGIOJ TĖVYNĖJ LIETUVOJ

(Tąsa)

1926 metais aš mokytojavau Verstaminų kaime. Rami vietelė, užkampė, arčiausias miestelis— Lazdijai — už 12 kilometrų. Tiek pailsęs visuomeniniu darbu, ypač prieš seimo rinkimus, džiaugiausi tokia ramia vietele. Sėdžiu kaime, vaikučius mokau, su jaunimu šį tą paruošiam, pastatom; bet vis tik inteligentui žmogui kaime sėdėti pabosta, norisi laikraščio, norisi žinoti pasaulio gyvenimas. Nežiurint sunkaus žiemos kelio, imu, budavo, kartais po pamokų ir drožiu pėsčias į Lazdijus.

Vieną gruodžio mėnesio dieną, buvo gražus žiemos oras ir aš išėjau į Lazdijus. Gražus oras į žmogų daro gerą nuotaiką ir aš nei nepasijutau, kaip atsiduriau miestely. (Reikia žinoti, kad Lazdijai dabar visas kulturinis centras Seinų apskrity. Lenkams okupavus Seinus čia, laikinai tapo perkeltos visos apskrities įstaigos.)

Užeinu pas draugus ir linksmai pradedu šnekėtis, bet draugai, tai buvo mokyklų inspektorius V. Staugaitis, (dabar baisiausiai sufašistėjęs) ir mokytojas J. Matulaitis, paskui tapo įkištas į kalėjimą ir fašistų paliuosuotas iš mokyklos. Jie man ir pranešė didelę naujieną, kad esą, dabartinė valdžia jau nuversta: Kaune įvykęs perversmas. Mane kaip perkunu trenkė ir atsipeikėjęs ėmiau klausti kas, kada, kokiu budu tą perversmą padarė. Galvoj sukosi, kad tai bus fašistų darbas, bet tam ilgai aš negalėjau įtikėti. Bolševikai, žinau, to padaryti negali. Rusija, susirupinus savo vidaus padėtim — nesikiš, o Lietuvos bolševikus galima ant pirštų suskaityti. Gavęs atsakymą, kad perversmą padariusi buk tai kariuomenė ir kad valdžia pereisianti į Smetonos ir Voldemaro rankas. Aš lyg ir apsiraminau. Smetonos asmuo man atrodė nieko blogo negali pranašaut ir Lietuvos liaudis, mano manymu, geriau jausis kaip prie krikščionių demokratų, nors iš kitos pusės gyvenimo prityrimas rodė, kad tiedu vyrai jokios įtakos liaudy neturėdami ar neims su bizunu valdyti. Juk mes žinom iš praeities, kad Smetonos partija nei vienam seime nepravesdavo savo atstovo nežiurint į tai, kad jie krikštinosi labai daug kartų: buvo pažangiečiai, žemdirbiai, tautininkai ir ant galo liko fašistais, o vienok žmonėse kitaip nebuvo vadinami, kaip ponų užtarytojais, dvarų čielybės palaikytojais.

Ir teisingai vadinta. Prie dabartinių valdovų žemės parceliacija sustojo. Dvarponiai, daugumoj lenkai, kurių dvarai dar liko nepaliesti, dabar ramiai valdo savo čielus dvarus. Vietoj padėti naujakuriams įsikurti dabartinė valdžia eina prie to, kad gavusieji žemės parduotų ją stambesniam ir tokiu budu iš padarytų aukščiau sklypų susidarytų vėl vienas stambus ukis — palivarkėlis. Negalėdami naujakuriai be valdžios pagelbos įsikurti, pradėti gyvenimą,— sparčiai parduoda savo sklypus piniguočiam, o patys emigruoja į Brazilijią. Ir tokiu budu, svajoja fašistai, laikui bėgant turėti ganėtiną skaičių dvarponių, kurių pagelba lengvai bus galima valdyti mužikėlius, bus kur nuvažiuoti, pagirtuokliauti, pakortuoti. Juk ne kam kitam dabartiniai ponai suorganizavo bajorų arba ponų sąjungą. Ir taip Lietuva pradeda žengti atgal į viduramžių tamsybes.

Dabartiniai Lietuvos valdovai buvo amžinai opozicijoj. Juos smaugė krikščionys demokratai kaip tik įgalėdami. Tarp vienų ir kitų ėjo ir dabar tebeina lenktynės įrodymui kas geresni katalikai. Tuo tikslu Voldemaras padarė ir konkordatą su šv. sostu, o Smetoną pavedė savo sunų auklėti jezuitams. Čia, žiuriau, skiriasi Amerikos lietuviai fašistai nuo savo "brolių" Lietuvoje. Bet anie nežiuri ir kiekvieną sekmadienį po mišių garbinamas Smetonos ir Voldemaro vardas lygiai kaip prieš karą caro Nikalojaus.

Kad laimėjus seimo rinkimus, visa opozicija, galima sakyti, ėjo iš vieno arba bent vieni kitiems nekliudė. Smetonininkai irgi kaipo opozicija krikdemams buvo toliariuojami ir mes liaudininkai kur tik turėdavom prakalbas rinkimų reikalu, visur primindavom, kad jei kas nenorėtų balsuoti už Valstiečius Liaudininkus lai balsuoja už Smetonos-Voldemaro ar socialdemokratų sąrašus, bet tik jokiu budu ne už krikdemus.. Mariampolės apygardoj rinkimų komisija panaikino Smetonos sąrašą. Tuomet mes padėjom ir patarėm savo žmonėms rašytis po peticija Vyriausiai rinkimų komisijai, kad jų sąrašas butų vėl priimtas.

Atsimenu, kaip vieną sekmadienį aš su Dr. J. Pajauju, kurį paskui tie patys tautininkai nuteisė sušaudyti, turėjome didelį mitingą. Laike mitingo atvyko tautininkų atstovai: dabartinis susisiekimo ministeris inž. Čurlionis ir dabart. tautininkų partijos centro komiteto reikalų vedėjas Kurtinaitis. Jie rankiojo parašus po minėta peticija. Čiurlionis paprašė žodžio, jam buvo leista ir jis kalbėjo daugiau valandos laiko. Jis, kaipo tos parapijos žmogus, netikėdamas kad jų sąrašas bus priimtas ir duotas balsavimui iš širdies patarė žmonėms balsuoti už valstiečius liaudininkus primindamas tų žmonių nuveiktus didelius darbus nepriklausomybę tveriant. Tą patį kalbėjo ir kitas jų žmogus, Kurtinaitis. Pajaujis iš savo pusės patarė rašytis po jųjų peticija. Ir koks likimo pasityčiojimas: dabar tas pats Pajaujis rudyja kalėjime. Taip sunkiai įgytas jo mokslas užsieniuose ir taip Lietuvai reikalingas (Pajaujis baigęs ekonomijos mokslus) dabar pelyja kalėjimo sienose. Ne tik vienas Pajaujis. Šimtai niekuo nekaltų žmonių rudyja kalėjimuose. Vieniems jų atimta galimybė tęsti mokslus. Kitų palikti maži vaikučiai be globėjo vien ašarom minta ir vis tai geriausių Lietuvos sunų, kurie nebijojo statyt savo krutinę prieš daug galingesnį priešą by tik tėvynė butų laisva, by tik joje gerai butų gyventi. Tie drąsuoliai drįso kelti balsą ir prieš engėjus todel ir atsidurė kalėjime.

(Bus daugiau)

≈ Kultuvė ≈

Jul. Boks

NAUJAUSI DŽINGELIUKAI.

Pirkom malkas,
pirkom skuras,
Vis del miestiškos
strukturos.
Rėkėm, barėmės, kad lyja
Kad netvarka mus šalyje.
Džingel, džingel,
Džingeliukai,
Džingeliukai, džingelia.
Vieni apie badą mano,
Kiti pečių sau kurena...
Kitas grįčioj lopo batą,
Trečias susuktas raumato
Džingel, džingel ir tt.
Štai atėjo kitos dienos—
Šneka vėl kitaip
kiekvienas:
Tegul Dievas susimiltų,
Kad tik nebutų taip šilta.
Džingel, džingel ir tt.
Žmonės gatvėj rubus meta,
Nei tvarkos jau,
nei sarmatos.
Vienas drožia štai
be kelnių,
Kitas juodas, kaip petelnė.
Džingel, džingel ir tt.
Ponios, moterys, panelės,
Jau iš viso be suknelių.
Vos šmotelis krepdešino—
O toliau kas—Dievas žino.
Džingel, džingel ir tt.
Sako, mirsime iš karščio—
Duokite ledų, ar barščių.
Muša kelnėrius, liokajus.
Žodžiu, nėr pas mus
pakajaus.
Džingel, džingel ir tt.

PARODOS ANEKDOTAI

Vaikšto bobelės ir džiaugiasi gražiom Kauno bažnyčiom. Viena jų įsižiurėjo anapus Nemuno riogsantį didžiulį namą ir klausia draeivio:

— Ponuli, o kokia gi ten tokia didelė bažnyčia?

— Tai elevatorius.

— A-a, tai švento elevatoriaus bažnyčia. Ir kokia aukšta.

* * *

Bobelės susirinko ties parodos vartais ir sprendžia klausimą, pirkti ar nepirkti bilietą. Del dvasios sustiprinimo nutarė anksčiau sužinoti, ką toj parodoj rodys ir ar apsimoka eiti. Viena jų— drąsesnė — nutarė paklausti draeivio, bet pataikė ant išdykelio ir išėjo toks pašnekesys:

— Sakyk, ponuli, ką toj parodoj rodys!

— Nuogas bobas. Jums irgi reiks nusivilkti. Ar nežinai, kaip miestuos?

— O Dievulėli, tai jau geriau neisime. Bet sakyk tu man, tiek daug bažnyčių ir tokie ištvirkę žmonės! (Paviljonai joms atrodė bažnyčiomis).

* * *

Karo Muzėjaus aikštė. Fontano vanduo čiurlena. Ateina bobelė, atsiklaupia prie fontano, persižegnoja ir ima melstis. Iš šalies vienas pilietis matydamas moteriškės didelį apsirikimą priėjo ir sako, kad čia melstis nereikia, nes čia fontanas. Bobelė, gerai neišgirdus:

"A! šventas Antanas, vardan Dievo Tėvo ir Sunaus ir t." persižegnojo ir ėmė dar širdingiau melstis.

Dr. Kaškiaučiaus Receptas

"Laisvėje" rašoma: "kad palaidos mintys be reikalo Jųs nekvaršintų skaitykite ką, laikraštį, knygą, dalyvaukit draugijiniame darbininkų judėjime. Tai nuotaika Jums bus guresnė, upas vaiskesnis". (Rašyba Dr. Kaškiaučiaus).

Šis receptas skiriamas lietuvei darbininkei moteriai. Bet klausiu Dr. Kaškiaučiaus: ar darbininkas (by kokios lyties gali dalyvauti medarbininkiškame judėjime ir rasti jame vietą? Nes darbininkiškoje Sovietų Rusijoje drg. Mažeika nerado vietos ir grįžo vėl į buržuazišką judėjimą. Kitą, dr. Kašk. ("L." Nr. 195 nurodo tai nelaimingai žmonelei dalyvauti turbut bolševikų judėjime, bet turbut receptas šis jau pervėlus, nes ta moterėlė jau tarp jų dalyvauja, jau turi "palaidas mintis', negerą upą, ligą, etc. Visi bolševikai toki pat, jie dalyvaudami tarp bolševikų (ne darbininkų ir sveiki budami tokiais palieka.

Amatų mokykloje.

— Ponas mokytojau, aš negaliu suprasti, kaip galima padaryti statinę?

— Hm... reikia paimti didelę skylę, apdėti iš trijų pusių šulais ir apkalti lankais.

REAL ESTATE

A. P. DAVULIS
REAL ESTATE & MORTGAGES
366 Broadway, Room 1
Tel. 2027
So. Boston, Mass.

J. H. JABLONSKIS
PARDUODU ANGLIS IR COOPER KOKSUS
Geriausios Rųšies
Galima po mažai mokant vasaros metu įgyti anglių visai žiemai. Lietuviai pažysta mane, o aš Lietuvius. Reikale kreipkitės
39 Spring st. West Haven, Conn.
Arba telefonuok West 1662

Visi Lietuviai,
Važiuojanti Lietuvon
PRO KLAIPĖDĄ
Maloniai Kviečiami
Apsistoti
"RYTO" Viešbuty
Smulkesnių informacijų apie šitą įstaigą pasiprašykite šio laikraščio redakcijoje. Su pagarba
Šeimininkas
Jokubas Stiklorius

A. J. Kupstis
332 WEST BROADWAY SO. BOSTON, MASS.
Tel. South Boston 1662—1373

REAL ESTATE . INSURANCE

ANT PARDAVIMO
SOUTH BOSTONE
Nepaprastai Geras Pirkinys
Vienos šeimynos namas puikiausioj vietoj, 15 kambarių su geriausiais įtaisymais, tinkamas daktarui, advokatui arba aukštos klesos Bordingauzei. Lengvos išlygos. Kaina $8,000.

Trijų šeimynų medinis namas 3-4-4 kambariai geroj vietoj. Prekė $3.700.

Trijų šeimynu medinis namas su įtaisymais puikioj vietoj ant E. Seventh Streeto. Prekė $12,000.

Hardware krautuvė, South Bostone ant Broadway, geras biznis, išdirbtas per daugelį metų, parsiduoda pigiai.

Barbernė ir Pool rumis, vienintelė tokia įstaiga didžioje Lietuviais apgyventoje vietoje, Bostono priemiestyje. Kreipkitės tuojau, parsiduoda pigiai.

DORCHESTER
Trijų šeimynų medinis namas. Su visais įtaisymais. Prekė 10,500.

Trijų šeimynų namas 6-5-5 kambariai su įtaisymais. Prekė $10,000.

MEDFORD
Dviejų šeimynų kampinis namas su naujausios mados įtaisymais 5-5-2 kambariai. Prekė 7,800.

RANDOLPH
Septynių kambarių stuba su visu žorničium ir 6 akerai žemės. Prekė $4,000.

PRIEINAMIAUSIA PROGA KIEKVIENAM
INSURANCE
Inšiurinu ir ant ĮŠMOKESČIO (Tik Mass. valstijoj) Automobilius, žorničius, namus stiklus, sveikatą, gyvastį ir t. p.

Parupinu pinigus delei morgičių ant namų ir farmų Bostone ir jo apielinkėse.

Jeigu turite pinigų, kuriuos galėtumėte paskolinti gaudami gerą nuošimtį ant pirmų arba antrų morgičių, praneškite man.

Užlaikau taipgi
LAIVAKORČIŲ PARDAVIMO IR PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS

Parduodu
ANGLIS IR MALKAS
ANGLIS ŠIUOMI TARPU ATPIGO, PIRKITE DABAR. Pristatom netoliau kaip 12 mailų nuo Bostono

Turiu daugybę namų, farmų ir biznių ant pardavimo ir mainymo, kurių čia negalima suminėti.

VISOKIAIS REIKALAIS
Galima kreipties ypatiškai, laišku arba per telefoną

OFISO VALANDOS
Nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro.

"Garsinimai Apsimoka"

Biznieriai, Garsinkitės „Sandaroje"!

Garsinimai Yra Naujienos Iš Biznio Pasaulio

"SANDAROS" prenumeratos skaičius per paskutinį kontestą paaugo dvigubai ir vis auga,

"SANDARĄ" skaito ir seka visi lietuviai,

"SANDAROS" plačiausias korespondentų tinklas visose kolonijose aprašo visas naujienas Amerikos lietuvių ir pasaulio gyvenime.

GARSINIMAS yra taip jau naujiena iš biznio pasaulio. Biznierius tarnauja visuomenei. Jei biznierius įsigijo naują partiją prekių, gavo kokių reikalingų sezonui dalykų, užsidėjo naują įmonę, persikėlė ar rengia išpardavimą, kodel tai nepaskelbti visuomenei?

PAVASARIUI atėjus, ypatingai garsinimai pagelbės jusų bizniui atsiekti reikalingo tikslo, tad siųskit savo garsinimus "Sandarai" tuojau.

LIETUVIAI biznieriai darykite naujieną iš savo biznių, kaip kad amerikonai daro. Garsinkitės "Sandaroj"!

Sandara
327 E STREET
Boston, Mass.

NUOGA ŠOKIKĖ

Žozefina Beker, garsioji juodukė šokėja, kostiumų nemaino. Ji po Vienos skandalų, kur jai nenorėta leisti šokti, kaip jinai šoko savo tėviškėj —tropikinėj Afrikoj — rojaus kostiume, tą teisę iškovojo ir dabar apvažiavo veik visą Europą. Visur ji šoka nuoga, arba kaip sakoma "kostiumo nemaino".

Paskutiniu laiku ji šoko Kopenhagene. Administracija abejojusi leisti ar neleisti jai nuogai šokti. Leidusi, tačiau pati užėmusi pirmasias teatro vietas i likusi sužaveta. Pasiruošimas sulaikyti šokius, jei kas pasirodytų nepadoraus buvęs veltui.

Ar jau užrašei "Sandarą" Lietuvon saviškiams?

HOME RESTAURANT
(VALGYKLA)
Jono Makarevičiaus
419 CAMPBELL AVE.
WEST HAVEN, CONN.
Tel. West 2765
Vasaros metu kuomet lietuviai tankiai lanko pajūrio maudynes 'Savin Rock' kviečiu tautiečius į mano valgyklą skaniai pavalgyt.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Thursday at South Boston, Mass.
by the
LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE OF AMERICA
MATAS BIEKSHA, Bussines Manager

Savaitinis laikraštis, leidžiamas kas ketvergas. Prenumerata turi but apmokama iš kalno. Prenumeratos metas saitosi nuo dienos užsirašymo. Metams kainuoja (Amerikoje) $2.00. Kanadoje ir kitur — $3.00 Pinigus geriausia siųsti Pašto Money Orderius, adresuojant:

"Sandara" 327 E Street, South Boston, Mass.

Entered as Second Class Matter January 14, 1914, at the Post Office Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1897.

Redakcijos Straipsniai.

VILNIAUS LIKIMAS SPRENDŽIAMAS RUGSĖJO 3 DIENĄ

Rugpiučio mėn. paskutinę dieną susirenka Tautų Sąjungos Taryba rudeninei sesijai, kur vienu iš svarbiausių dienotvarkės punktų stovi Lietuvos su Lenkija derybų klausimas.

Iš visa ko matyt, kad tas klausimas šį kartą bus visai kitaip statomas, ne kaip pereito rudenio ir šio pavasario sesijose. Kaip žinome, jau pereitame posėdy Anglijos atstovas Čamberlenas nervų nebesuvaldė ir stačiai subaręs Voldemarą pasiulė baigti derybas su Lenkija ligi šio rugsėjo mėnesio, nedviprasmiai grąsindamas liudnomis Lietuvai pasekmėmis, jei lig tam laikui ji neišpildys Voldemaro duoto Pilsudskiui pasižadėjimo pereito gruodžio 10 dieną.

Besiartinant tai rusčiai dienai girdime apie dar negirdėtus didžiųjų valstybių "demaršus" (perspėjimus) Lietuvos vyriausybei: pats Anglijos užs. reik. min. Čamberlanas liepos 25 d. parlamente pasakęs, kad Anglijos pasiuntiniui Rygoje, kurs kartu yra ir pasiuntinis Kaune, pavesta atkreipti Lietuvos vyriausybės dėmesį į tai, kad pageidaujama butų, jei ji derybose su Lenkija priimtų demėsin Tautų Sąjungos rezoliuciją. Čamberlenas pranešęs, kad tokius pat perspėjimus padariusi ir Prancuzija su Vokietija.

Kad tokių demaršų buta šiandien nebeslepia net pati Lietuvos valdžia, kurios Oficiozo "Lietuvos Aidas" liepos 30 d. vedamajame straipsny, pavadintame "Vokietijos demaršas" piktai išmetinėja Vokietijai, kodel ši tokį demaršą darė Kaune, o ne Varšuvoj ir perspėja, kad Lenkai galutinai laimėję Vilnių panorės ir Karaliaučiaus, kaip yra išsitaręs pats Pilsudskis dar 1919 metais.

Šitie keisti, neteisėti ir stačiai neprietelingi Lietuvai perspėjimai ir vertimai nusileist lenkams, jei iš šono žiurint atrodo ir visai nesuprantami, tačiau pažiurėjus į dalykų stovį yra visai naturalus. Juk jau pereito pavasario T. S-gos Tarybos posėdy nebebuvo nei vienos valstybės, kuri aiškiai išsitartų už Lietuvą — visos, net pati Vokietija ir Sov. Rusija patarę susitaikinti...

— Mat Tautų Sąjungoje guli dokumentas, po kuriuo yra musų Voldemaro parašas, pripažįstas, jog Lietuva su Lenkija yra jau taikos santykiuose. Todel Europos diplomatams nelieka nieko daugiau reikalauti, kaip tuos taikos santykius praktiškai įgyvendinti. Kas jiems galvoje kad tą parašą padėjo ne Lietuvių Tautos įgaliotas atstovas, o jos diktatorius. Politikai sako, kiekviena tauta atsako už savo valdžios darbus.

Dar daugiau. Latvijos spauda pranešė, kad ir Latvija, ta garsioji Lietuvos sesutė, smogs Lietuvai smugį iš užpakalio: šio rudens Tautų Sąjungos sesijoj Latvija žadanti pareikalauti, kad Lietuva atidarytų Liepojos Romnu geležkeli, kuriuo per Lietuvos teritorija galėtu Lenkai su Latviais susisiekti.

Lenkija visame tame sukilime prieš Lietuvą lošia vyriausią rolę ir jos rankose dabar randasi visos bylos raktas. Tikrai pranašas Voldemaras, kada jis pasižadėjęs Pilsudskiui panaikinti tarp Lietuvos ir Lenkijos karo padėtį, pareiškė spaudai: **nuo šio rakto ai randasi Varšuvoj...**

O Varšuva pasirodė geriau sugebanti tais raktais larinėti diplomatų kabinetus ir šiandieną, jau mato ne musų Lietuvą vienu vieną einant į Tautų Sąjungą priešais bene 27 valstybes, ir dar kaip einant? — Tvlomis, be savo atstovybės, be visos tautos rinktu vadų, karo stovio suraišiotą ir karo cenzūros užčiaupta burna...

Čia man tautos vienybė priešai vėl užmes — koks skirtumas, ar tautos vardu kalbės jos rinktas atstovas, ar komisaras ar diktatorius, bile tik vykusia rins tautos reikalus. Diktatoriaus čebatvalė "Vienybė" jau išanksto norį nubaidyti Amerikos lietuvių visuomenę, kad artėjančio pavojaus akyvaizdoje nereikalautu Lietuvoj grąžinti tautai teises pačiai savo likimu susirupinti ir tokį reikalavimą ji a priori savo 88 No. išvadina telio džiaugsmu, o dar šį pavasarį Lietuvos partijas, reikalaujančias sušaukti Seimą ir pačiai tautai pavesti santykius su lenkais rišimo reikalą, ta pati "Vienybė" apšaukė nelietuvišku nusistatymu.

Diktatorių oficiozas "Liet. Aidas", reikalaujantiems sušaukti Seimą ir pastatyti visos tautos patikimą vadovybę taip pat atrėžia "ką čia Seimas padėtų?" geriau esą šaukti tauta... "burtis apie savo Vadus, Vyriausybę." Jei viena gudri galva nieko nepadarysianti, tai šimtas negudrių nė tiek!

Bet paklausiu, ką lietuviai Lietuvoje ir Amerikoj turi pasakyti į šitokus neigaliotų "gudragalvių" išvadžiojimus, pareikštus oficiozo "Liet. Aido" 146 n-ry iš liepos 31 d.: "gal ištikrųjų bendradarbiaudama politikoj su Varšuva Lietuva daugiau laimėtų negu ligšiol. Taip, kad ateity galimas butų naujas politinis veiksnys rytų Europoje —bendras lietuvių lenkų frontas, — kuris turėtų sprendžiamos reikšmės artimoj Pabaltėj, o didelės įtakos — visais kitais rytų Europa liečiančiais klausimais."

Mes žinome tokio bendradarbiavimo ir bendro fronto su lenkais sąlygas— pirmas yra atsisakant Lietuvai nuo Vilniaus, antras pačią Lietuvą Lenkams prarijus. Todel lai buna ir dar kartą aiškiai pabrėžta kad tauta neįgaliotiems valams **negali pasitikėti.** Jie prieš nieką neatsako. Ar atsakė Voldemaras už savo pereito gruodžio 10 d. parašą, kuriuo įtraukė Lietuvą į dabarties pavojus? Ar atsakys jis, jei sumanys ir prieš dabar besiartinantį T. S. posėdį paskelbtą bendrą lietuviu lenkų frontą įgyvendinti?...

Žinoma, mums čia Amerikoj nelieka nieko daugiau, kaip kelti galingą balsą, šaukiant susirinkimus ir masių bei organizacijų vardu siųsti protestus Tautu Sąjungai, reikalaujant teisybės ir griežtai pareiškiant, kad lietuviai tokiu nusileidimų nei su varčių su Lenkais nedarys kol lenkai laikys išplėšę Lietuvos sostinę Vilnių ir trečdalį Lietuvos žemių. Bet Amerikos lietuviai sykiu su tuo turės reikalauti ir iš dabartiniu Lietuvos vadų, kad nei ant pėdos nenusileistų ir kad valstybės saugumo ir tautos raimybės delei sugražintų Lietuvoj teisėtą, antri metai sutremptą parlamentarinę tvarką.

Pasklydus žinioms, kad Lietuvon jau įsileidžiama "Sandara", "Tėvynė" ir "Naujienos", visa bolševikinė spauda sustaugė skaudžiausiu pavydo balsu, kad, esą, minimi laikraščiai jau eina su fašistais. "Vienybė" irgi įkiša savo trigrašį.

Vokietiia su Sov. Rusija eis iš vieno Lietuviu Lenku ginče — pareiškė Vokietijos ofic. "B. Tagebl."

PASTABOS

Kas, ar ką atstovauja?
Kaip su balsavimu?
Sufušeriuotas principas.
Sharkey vėl šviesoje!
Neleisk apsivilti pašte.

Artinantis Lietuvos ir Lenkijos bylai Tautų Sąjungoje, vėl pradeda kilti balsai lietuvių spaudoje, kad reikšti amerikiečių protestus prieš grobikišką imperialistų politiką ir sykiu siųsti Lietuvos atstovams paraginimus nepasiduoti ir nenusileisti Vilniaus klausime.

Bet kai kas samprotauja nedaryti to iki kol Lietuvos atstovai nebus "kitokio plauko" žmonės. Šiuo atveju reikėtų kreipti atydą į tai, **ką** atstovauja, o ne **kas** atstovauja. To dabar butinai reikalauja opi Lietuvos padėtis.

Rinkimai Amerikoje jau artinasi. Republikonai ir Demokratai dirba išsijuosę ir balsuotojai piliečiai rengiasi prie savo pareigų. Daug lietuvių piliečių dalyvaus balsavime, bet daugelis jų ir nedalyvaus del vienokios ar kitokios priežasties. Šiemet, vienok, turėtų kiekvienas pilietis balsuoti. Smithas ir Hooveris skiriasi viens nuo kito kai dangus nuo žemės. Ir dabar jau laikas kiekvienam balsuotojui patirti, ar jo vardas randasi balsavimo sąraše. Tą galima sužinoti rotušėj — City Hall.

Ką bolševikai zaunija, tai neapsimoka kreipti mažiausios domės, bet "Vienybės" "liberalizmo" principai matomai tapo aukštyn kojomis apversti: viešoje "pats gyvenk ir leisk kitam gyventi", dabar jau šeina — "pats gyvenk, o kitam smauk."

Kaip išrodo, tai musų narsiajam tautiečiui Šarkejui-Žukauskui dabar jau ėmta iškilti pugilistų pasauly. Dempsey sensta Tunney stoja į "moterystės stoną", Heeney taip pat apsivedė ir išslinko iš kumštininkų lauko, Risko tapo nugalėtas mažai kam žinomo italo.

Taigi, Sharkey dabar ar ba niekados gali tapti pasaulinė lietuviškos kumšties sensacija.

Kas užrašo dabar "Sandarą" savo giminėms Lietuvoje, tas suteikia didelę dovaną saviškiams, kuri kas savaitę aplankydama juos dalinai pavaduoja nuo rašymo laiškų. O kas gi iš musų tankiai ir reguliariai rašinėjame laiškus? Ir kas iš musų nežinom, kaip su pasiilgimu laukdavom laiškų ar kokių žinių iš Amerikos? O jeigu nuėjus į paštą nieko nerandi, koks liudnas jausmas apimdavo!

JUOZAS OTTONAS ŠIRVYDAS IŠVAŽIUOJA

"V-bės" red. p. Širvydas 97 nr. pasiskelbia išvažiuojąs apie pradžią spalių mėn. į Lietuvą apsigyventi; sveikatos stovis privertęs pasiskubinti.

Sužinojus tiš paties p. Širvydo jo sveikatos stovį paaiškėja ir visos priežastys, kodel "Vienybė" pastaruoju metu buvo paversta į padrikusių nervų blaškynę, tad lengva bus ir p. Širvydui atleisti jo visus nesveikus kandžiojimus.

Išvadoj linkime p. Širvydui Lietuvoje ir "Vienybei" Amerikoje pasveikimo.

RYTŲ EUROPOS PROBLEMA IR LATVIJA

Nors Latvijos politikams daugiau rupi vidaus klausimai, nes artėja rinkimai į naują Seimą ir partijų kova jau prasidėjo, vis delto užsienių politikos klausimai, kurie tampa aktualiais rytų Europoj, negali Latvijos neinteresuoti.

Kalbama del paaštrėjusios pastaruoju laiku Lietuvos ir Lenkijos santykių problemos. Latvija yra Lenkijos, tiek Lietuvos kaimynas, turi nemaža ekonominių, kulturinių ir politinių interesų abejose valstybėse, žinoma, atydžiai seka einančias tarp Varšuvos ir Kauno derybas.

Sąryšy su šiomis derybomis politiniuose sluoksniuose kyla visoki planai bei sumanymai, kurių daugelis eina iš Varšuvos, kuri reikšdama didelį aktingumą stengiasi žut but užmegzti nonrmališkus santykius su Lietuva.

Taip pavyžd. nesenai spaudoj buvo minėtas Lenkijos, Latvijos ir Lietuvos muitų unijos sudarymo projektas.

Šiuo projektu visos 3 valstybės sudarančios vieną ekonominį vienetą, tampriai tarp savęs suištą, toli einančia prekybos sutartimi.

Tuo budu numatoma Hymanso projektas praplėst ir į Latviją, žinoma, kol kas ekonominiu atžvilgiu.

Toliau jau nebutų sunku sujungti visas 3 valstybes ir politine sutartimi. Tai ri, butų sudaryta "mažoji" Pabaltės sąjunga su Lenkija priešaky.

Toksai planas, žinoma eina iš Varšuvos ir turi tikslą pagadinti Latvijos-Lietuvos santykius.

Dalykas toks, kad trijų Pabaltės valstybių sąjungos (Latvijos, Estijos ir Lietuvos) sudarymo idėja priklauso Lietuvai. Varšuvos dalyvavimas šioj sąjungoj nebuvo numatomas. Mažoji Pabaltės sąjunga turėjo kaip tik ekonominį pobudį.

Ir štai Lenkija, žinodama šią Lietuvos idėją nori ją pasisavinti ir vieton senojo jos plano del didžiosios Pabaltės sąjungos iškelia trijų valstybių ekonominę sąjungą jai pačiai dalyvaujant.

ROMOS POLITIKA MESIKOJ

MEKSIKOS KATALIKŲ PAŽIUROS LINKUI JŲ BAŽNYČIOS IR DVASIŠKIJOS POLITIKOS

Meksikonai katalikai didžiumoje yra su Respublikos vyriausybe, tik maža dalelė davatkų arba aklų fanatikų seka paskui savo dvasiškiją. Meksikonai yra didžiumoje katalikai, 90% visų Meksikos gyventojų išpažinsta R. K. Bažnyčios religiją, tačiau jeigu kunigų tikslai kovoje su civile vyriausybe butų teisybe pamatuoti, tai visi meksikonai eitų su kunigija, bet kuomet jie mato jog kunigai eina prieš didžiumos žmonių ir Valstybės civilį rėdą su tikslu paneigti visą tai kas yra gera ir teisinga, tatai meksikonai remia civilę, o ne Bažnytinę vyriausybę.

Tatai aišku, kad Meksikos katalikai yra pasidalinę į dvi kategorijas. Žymesnė dalis yra su Valstybe, o mažesnė su Bažnyčia, delto laike Parliamento ir Prezidento rinkimų, meksikonai katalikai valstybiškai nusistatę gauna didžiumą balsavime, pastato tokius žmones į šalies civilį rėdą (Parliamentą) ir Prezidentu išrenkamas tokis žmogus, kuris nepataikauja kunigų privilegijuotam luomui. Meksikonai katalikai gerai žino savo politišką tragingą praeitį ir kunigų darbus Meksikoj, delto jie ir smerkia kunigų kišimąsį į politiką ir savo pasmerkimą jie konstantuoja laike rinkimų.

Meksikos katalikiškos šalies Parliamente randasi ros apie trys atstovai, kurie yra klerikalinio luomo pataikautojais, o visi kiti yra valstybiškos pažiuros žmonės. Kaip civiliai taip ir Meksikos Respublikos kariuomenė stovi sargybose Respublikos prieš klerikališką vedamą karą Meksikoj. Klausimas, kodel Mesikos kunigai kovoja prieš Valstybę ir didžiumos katalikų norą? Atsakymas aiškus. Meksikoje Bažnyč. dvasiškija didžiumoje yra ispaniškos kilmės, o ne meksikonai, tatai pas jają patriotizmo ir simpatijos meksikonams nėra ypatingai Meksikos Bažnyčios dvasiška augštoji vyriausybė yra susidėjus iš Ispanijos didikų luomo ir Italų kilmės žmonių. Meksikonai kunigai užima tik mažas vietas katalikiškos Bažnyčios administracijoj (tankiausia eina pareigas misionierių ir turi parapijas mažuose miesteliuose ir kaimuose, o visa dvasiškos administracijos valdžia; vyskupai, kardinolai yra ne meksikonų tautos kilmės, delto tokia dvasiškija tarnauja vien tik savo individualiai ir Rymo klerikališkos organizacijos naudai.

Meksikoj yra taip kaip buvo kitados Lietuvoje, lenkmečio gadynėje. Ispaniškos kilmės dvasiškija Meksikoj elgiasi su katalikais taip, kaip lenkiška dvasiškija elgėsi su lietuviais katalikais ir lietuvių kilmės kunigais, nustumdami juos į užpakalį katalikiškos administracijos reikaluose. Daugelis meksikonų katalikų kunigų atsimetė nuo Rymo Katalikų Bažnyčios ir stojo prie reformuotos Protestoniškos Bažnyčios. Kiti sudarė nepriklausomą nuo Rymo katalikų Bažnyčią, tatai yra aišku, kad patriotingi meksikonų kilmės kunigai ir pati liaudis (katalikai) nepritaria R. K. Bažnyčios politikierių klikai, delto tarpe meksikonų katalikų siaučia politiška kova, civiliai karai ir jiems galo iki šiai dienai nesimato.

Nužudymas Gen. Alvaro Obregon, išrinktojo Meksikos Respublikos prezidento, nepagerins R. K. Bažnyčios dvasiškijos pozicijos vidaus šalies politikoje. Meksikoj liaudis pribrendus save valdyti be kunigų pagelbos. Meksikonai po ilgų šimtmečių katalikiškos Bažnyčios valdymo, pasiliuosavo ir nori laisvai gyventi. Meksikos žmonės buvo šviečiami kunigų mokyklos per su viršum 300 metų. Per tą laiką vos 15% visu žmonių tapo išmokytais skaityti ir rašyti. 1924 m. statistikos rodo, kad Meksikoj mokančių skaityti ir rašyti buvo tik apie 20%, o apie 80% žmonių buvo bemoksliais.

V. M. Č.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE

Kurios Turtas virš $1,000.000.- narių 20.000

NUO SUSIORGANIZAVIMO IKI ŠIAM LAIKUI IŠMOKĖTA $400,000.00 POMIRTINIŲ, PAŠALPŲ IŠMOKĖTA $500,000.00

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visinariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600, ir 1000.
Pašalpos Skyriai — $6,00, $9,00 ir 12.00 į savaitę

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30-TH STREET. NEW YORK, N. Y.

APŽVALGA

NE BASLIU, TAI KUOLU

"Liet. Aidas" praneša:

Vidaus Reikalų Ministerijoj šiuo metu ruošiamas įstatymo projektas, apie karo stovio panaikinimą ir apie sustiprintos apsaugos įvedimą. Ministerijoj manoma, jog krašto vidaus buklė pakankamai sustiprėjusi ir stabilizuota, kas leidžia panaikint, karo stovį.

Sustiprintos apsaugos įstatai turį suteikti vyriausybei pakankamo galimumo užtikrinti krašte tvarką bei ramumą. Tuo pat laiku tad duos galimumo atmainyti draudimą vaikščioti nakties metu, o taip pat panaikinti karo cenzurą.

KAIP LIETUVOJ PRIĖMĖ POPIEŽIAUS ATSTOVĄ

Atstovo ir prezidento kalbos

Naujas popiežiaus atstovas Lietuvai Bartaloni, įteikdamas dokumentus nusidžiaugęs del prielankaus konkordato sudarymo, pasakė:

Štai iš ko aš išvedu laimingiausius spėjimus. Tokiomis palankiomis aplinkybėmis su Jusų Ekscelencijos ir Jusų Vyriausybės brangia pagalba, kurios aš labai tvirtai tikiuosi, man neturės but sunku, aš tą jaučiu, įvykdyti aukštąją misiją, kuri man yra pavesta ir kurios aš imuosi sutvirtu pasiryžimu dirbt vis didesniam sutvirtinimui draugingumo ryšių, kurie jau egzistucja tarp Šventojo Sosto ir lietuvių valstybės, budamas, be to, tikras, kad pilnoj abiejų valdžių harmonijoj yra tikro tautų progreso ir klestėjimo paslaptis.

Prezid. Smetona atsakydamas be kt. pareiškė:

Jusų Ekscelencija yra pirmasis Apaštališkas Atstovas, paskirtas einant Konkordatu gyventi musų šaly. Mintims, kurias Jusų ką tik pareiškėt apie harmoniją tarp Dvasinės ir Pasaulinės valdžios. Mes pilnai pritariam. Taip pat per savo misiją nas Mano Jus rasite palankia ir pastovia parama, o taip pat ir patikima Mano Vyriausybės bendradarbiavimą.

CHICAGOJ STATOMA LIETUVIŲ ŠV. KRYŽIAUS LIGONINĖ

"Garso" redaktorius p. Šimutis išsiuntinėjo lietuvių organizacijom ir spaudai ilgus atsišaukimus dėstatomos Chicagoj pirmosios lietuvių ligoninės. Ligoninė bus vadinama Šv. Kryžiaus ligoninė. Atsišaukime sakoma, kad Amerikos lietuviai savo reikalus ligi šiol buvo atidėję į šalį ir pirmoj eilėj rupinosi Tėvynės Lietuvos reikalais, kur ir visos aukos plaukė, bet dabar jau labiau pradeda savo reikalais rupintis. Ligoninės statymo rupesnius pradėjusi Labdarybės Sąjunga, bet reikalinga, kad jai į talką pareitų visa musų visuomenė, visos draugijos, organizacijos ir kliubai ir visi gyviej (?) lietuviai. Draugijos prašomos ligoninės vajaus ir jos pasišventinimo (?) reikalą apsvarstyti, nutarti prisidėti, reikalingus darbininkus ir į skyrius atstovus prisiųsti.

Žinoma, sumanymas kilnus ir remtinas. Bet ar tai bus tik lietuviams ligoninė, del to galima turėti ir kitokią nuomonę. Pats "Draugas" paaiškina, kad Šv. Kryžiaus ligoninę tvarkys Šv. Kazimiero seserys lietuvaitės, kad tą ligoninę jau laimino jo eminencija kardinolas Mundelein ir tt. Tad ji nebus visų lietuvių, o tik lietuvių katalikų ligonine, kokių ir airišiai turi.

AR ŠIRVYDO DARBAS RAGINTI SIŲSTI TAUTŲ SĄJUNGAI PROTESTO REZOLIUCIJAS?

Besiartinant Tautų Sąjungos lemiamam posėdžiui, kur bus, rodos, iš pamatų įmamas Lietuvių Lenkų ginčas del Vilniaus likimo ir Amerikos lietuvių tautinei visuomenei tuo svarbiu klausimu rimtai susirupinus, "Vienybės" red. p. Širvydas garsiai prašneko "Mes Be Vilniaus nenurimsim", jokių nusileidimų lenkams, kol Lietuvai bus grąžintas Vilnius, taip jau kad lietuviai ruoštų susirinkimus ir siųstų protesto rezoliucijas T. Sąjungai.

Šiandien kiekvieno sąžiningo lietuvio yra pareiga tai daryti ir kviesti kitus tatai daryti, bet vis tik svarbu žinoti, kad iš tikros širdies tas žygis kiltų, o nebutų spekuliacija momento upui išnaudoti.

Ar Širvydo tas "griežumas" prieš lenkus ir raginimas protestuoti yra nuoširdus, priminsime, jo paties rankos parašytą editorialą toje pat "Vienybėje" š. m. baland. mėn. gale, kur jis rašė: "Praėjo jau 10 metų, kaip pasibaigė pasaulinis karas. Visos valstybės jau šiek tiek atsistatė, susitvarkė, atnaujino santykius su buvusiais priešais, turi diplomatinius ir prekybinius santykius su kaimynais artimais ir tolimais. Tik viena Lietuva ir Lenkija gyvena nenormališkuose santykiuose. Šitai nenormalei padėčiai panaikinti p. Širvydas ten pat pasiulė, kad sveikiausias kelias esąs tai tiesioginės derybos tarpe abiejų besiginčijančių šalių ir **noras iš abiejų pusių** eit prie susitarimo.

Ten pat p. Širvydas išjuokė tas 200 protesto rezoliucijų, kurias, "Liet. Žinios" paskelbė gavusios iš Lietuvos gyventojų, reikalaujant neiti su lenkais į jokius susitarimus, kol jie neatitaisys Vilniaus pagrobimo smurto.

LIETUVOS ATGIMIMO GADYNĖ 1883-1904 MET. "AUŠRA", "VARPAS" IR "TĖVYNĖS SARGAS"

Rašo M. Stakėnas

"Aušra", "Varpas" prakalbėjo,
Lietuva teises prareegėjo,
Kovą už laisvę pradėjo,
Kad net pančiai subraškėjo,
"Aušra", "Varpas" kai prabilo,
Mųs tautos valia pakilo,
Stygų balsais prašnekėjo,
Lietuvai Laisvę prižadėjo.
"Aušra", "Varpas" ką šnekėjo,
Viskas teisingai atėjo!
Tautos nepriklausomybė pražydėjo!

* * *

"Aušra" iš eilės lietuvių kalboje buvo periodinis laikraštis, pasirodė 1883 m. Tilžėje, M. Lietuvoje. Mes jau kalbėjome, kad Prusų lietuviai pirm "Aušros" turėjo net keturis laikraščius; viena religiška protestantų reikalų, antrą "Keleivį", trečią "Lietuviška Ceitunga" ir "Naująjį Keleivį". Tie keturi laikraščiai buvo pro-vokiški taip lygiai kad Amerikos lietuvių tautiniai ir tikybiniai laikraščiai pro-amerikoniški. Taigi tie laikraščiai buvo įtakoje vokiečių kulturos; interesavosi tiktai Prusų lietuvių reikalais. Kulturiniu žvilgsniu jie atliko didelį darbą lietuvių tautai. Tai yra kalbą ir raštą ištobulino, ir padidino literaturą. M. Liet. lietuviai pirm "Aušros" laikų Did. Liet. lietuvius ignoravo. Laikė lenkberniais, caro vergais arba Rymo bažnyčios papos baudžiauninkais. Iš dalies pirm "Aušros" laikų Did. Lietuvos lietuviai ir buvo tokiais. "Aušra" prakalbėjo Did. Lietuvos lietuvių vardu ir atvirai pradėjo smerkti lenkbernizmą, ir rusifikacijizmą. Tokiu budu "Aušra" sukoncentravo visų lietuvių vieną, taip sakant ideologiją ar pažangą link atstatymo Lietuvos valstybės. Kitaip sakant "Aušra" pradėjo Lietuvos politikos gadynę link išliuosavimo Did. Lietuvos iš po carizmo ar rusicizmo ir lenkbernizmo retežių.

"Aušra" gyvavo tik tris metus nuo 1883-86 m. Paskiau ėjo "Šviesa" (1887-90) 1889 m. pasirodė "Varpas" ir ėjo net iki 1905 m. "Varpas" dar geriau suprato Lietuvos interesus. "Aušra" dar retkarčiais poniškavo, o "Varpas" skambėjo tiesiog į Lietuvos didžiumą — valstiečius ar žemiečius. "Aušrą" vadovavo Dr. Basanavičius, o "Varpą" Dr. V. Kudirka.

"Aušroje" dalyvavo Dr. Basanavičius, Dr. J. Šliupas, Martynas, Jankus, J. Adomaitis-Šernas, Vištelius, Mikšas, Dr. Kudirka, Jakštas, Maironis ir kiti. "Varpas" buvo tai tikras tautos kėlimo arba atgimimo varpas, kuris kiekvienoje lietuvio bakužėje garsiai skambino: "Skambėsiu per amžius vaikams Lietuvos, kad Laisvės nėra. Tas nevertas, kas negina jos". "Varpo" faktorium buvo Dr. Kudirka, Dr. J. Staugaitis, Dr. Grinius, J. Bagdonas (dabar profesorius), J. Gaidamavičius (miręs) p. Seniunas, J. Kasakaitis, J. Kaukas ir kiti. Prie "Varpo" susitvėrė lietuvių politiškos partijos. Butent Demokratų Partija Social-demokratų Partija ir vėliaus Krikščionių Demokratų Partija. Buvo tai 1901-1902 m. Vakarų ir centro Europos tautų renesansas-atgimimas kilo iš racionalio proto, taippat lygiai ir lietuviai atgimė nors vėliaus bet taip pat iš racionalio protingumo, o ne iš religingumo. Viduramžių scholastikizmas buvo ir yra dabar priešingas renesansui ir racionalizmui.

"Aušros" ir "Varpo" gadynė (1883-1904) išlaukiniai žiurint reiškia lietuvių atgimimo erą. Bet iš vidaus reiškia retežių, pančių ir priespaudos metus. Mat per tą laiką (1861 ir 1904) Lietuvoj buvo spauda uždrausta. 'Aušra' ir "Varpas" švietė lietuvius tik slapčiomis. Tokiame tragiškame laike atsirado Knygnešiai, arba tokie vyrai, kurie neatbojo ištrėmimo, katorgos, Sibiro belaisvės, bet drąsiai slapčiomis platino po Lietuvą, "Aušrą" ir "Varpą". Aušrininkai ir varpininkai buvo tautos eksternalė jėga (išlaukinė) o knygnešiai internalė energija. Tos dvi jiegos spaudė Lietuvoje tautiškumą. Todel "Aušra", "Varpas" yra Liet. atgimimo trejybė.

"Aušros" promatoriai buvo renaisancai ir racionalai. Prie "Aušros" dalyvavo ir tuli kunigai bei scholastikizmo pažangos draugai ir megėjai. Bet jų buvo mažuma, pertad jie "Aušros" negalėjo vesti savos pažangos taku. Del to jie vėliaus atsiskyrė. Mat 1890 m. uždėjo "Apžvalgą" laikraštį. Tasai laikraštis iš pradžių buvo vadinamas "Žemaičių ir Lietuvos Apžvalga." Tasai laikraštis buvo tautiniai politikinio pobudžio. Jos redaktorius buvo vienuolis J. Angrabaitis. Laikraščio bendradarbiais buvo kun. Dambrauskas (Jakštas), kun. Maculevičius (Maironis), kun. Pakalniškis, kun. Tumas ir kiti. "Apžvalga" smerkė carizmą, lenkbernizmą ir stojo už Lietuvos nepriklausomybę taip pat lygiai kaip kad "Aušra" ir "Varpas".

Kadangi "Apžvalga" buvo pusiau revoliucijonieriška, peraštriai kritikavo carą ir rusų valdžią, tai tokis apsireiškimas nepatiko daugeliui lietuvių kunigų. Štai jų diduma 1896 m. vietoje "Apžvalgos" uždėjo "Tėvynės Sargą" Laikraščio redaktorium tapo kun. Tumas (Vaižgantas). "Tėvynės Sargas" nors sakėsi esąs tautiniu laikraščiu, tautinius reikalus pirmojon vieton statąs, bet de facto tame laikrašty daugiau buvo rašoma apie tikybą ir aštriai kovojama su demokratais liberalais. Štai faktas! 1900 m. kun. Tumas (Smetoninės partijos tėvas) to laikraščio 12 numeryje rašo:

"Sargiečiai mes vadiname, tankiai gal preišingai tų lietuvių norams, tuos apšviestunus, kurie Lietuvai reikalauja lavinimosi progreso, negriaudami senoviškų jos pamatų; kurie darbuojasi vardan grynos tautystės. Mes tada neužsimame klausimu, kaip Lietuvai butų geriaus: po Lenkų, po Maskolių valdžia ar nei nuo vieno nepriguliančiai. Nebuvo Lietuvai gerai su Lenkija; politišką Lietuvos nepriklausomybę skaitome už tuszczia svajonę ir priesz aną, iszreikszta neva Lietuviszkos Social-Demokratų partijos iszleidziamose knygelėse atvirai protestuojame". Reiškia kad 1900 m. lietuviai demokratai liberalai bei liaudininkai ar valstiečiai arba Santariečiai su social-demokratais bei socijalistais atvirai arba viešai reikalavo Lietuvai savivaldos bei nepriklausomybės. Tai musų sargiečiai arba taip sakant pažangiečiai kun. Tumo lupomis, per savo srovės laikraštį "Tėvynės Sargą" viešai protestavo. Mes visai nesistebiame, kad "Tėvynės Sargo" aukloniai privedė prie perversmo.

Prie aušrininkų ir varpininkų gadynės prigul. kun. Ant. Vienužis (1841-1892) gabus poetas, liaudies dainius. Taip pat lygiai priguli ir Aleksandras Gužutis (1822-1900) lietuvių dramos tėvas, mythologas, pasakorius, klasikas. Aušrininkų ir varpininkų arba renaisanco gadynė prasideda su 1883 m. ir tęsiasi iki spaudos atgavimo arba 1904 metų. Spaudos atgavimas ir Vilniaus Seimas prasideda Lietuvos prisikėlimo gadynė. Mes apie tai kalbėsime atskiriai vėliaus. Varpininkų gadynėje lietuvių literatūra per 20 metų padarė tokį šuolį pirmyn, kur pirmiau nepadarė per 100 metų. "Aušros" pasirodyme lietuvių literatura turėjo suvirš 1 tukst. veikalu. O spaudos atgavime 1904 m. turėjo 2,500 veikalus. Per visa spaudos uždraudimo metlaikį (1864-1904) Rusijos caro valdininkai turėjo konfiskave lietuvių literatūros 300 tukst. egzempliorių.

(Daugiau bus apie dramą ir muziką).

"SVEIKATOS KULTURA"
JAU IŠĖJO

Ar nori but sveiku ir linksmu? Skaityk "Sveikatos Kultura." Ten rasi daug gerų ir teisingų patarimų kaip naturaliu budu galit apsisaugoti nuo įvairių ligų, palaikyti jaunystė ir pailginti savo amžį. Taipgi rasi klausimų ir atsakymų apie įvairias ligas ir iš ko jos pačiną.

Visais sveikatos reikalais kreipkitės į "Sveikatos Kulturos" redakcija:

6 Scholes St. Brooklyn, N. Y.

Pavienius numerius galima gauti "Sandaros" ir "Keleivio" redakcijose.

NADAS RASTENIS
ADVOKATAS
700 West Lombard Street
BALTIMORE, MD.
Telefonai:
Buto: Gilmor 0361
Ofiso: Calveirt 5896

REIKALINGAS LIETUVIS GYDYTOJAS turtingai Lietuvių apgyventai kolonijai Waterbury. Ofisai įrengti su rakandais galima pirkti arba parandavoti. Lietuvio gydytojo jokio nėra. Taipgi ofisai randas ant randos Lietuvių dantų gydytojui.

PETRAS DEVENIS
843 Bank st. Waterbury, Conn.

MARGUTIS

DAINOS IR JUOKAI!
Pigiausias laikraštis.
75 centai metams.
Lietuvon: 1 dol. 50c.
Yra visko visaip parašyta, sustatyta, apdainuota, atpasakota ir sukomponuota su gaidomis. Redaktorius-leidėjas:
Art. Ant. Vanagaitis
3241 S. Halsted Street
Chicago, Ill.

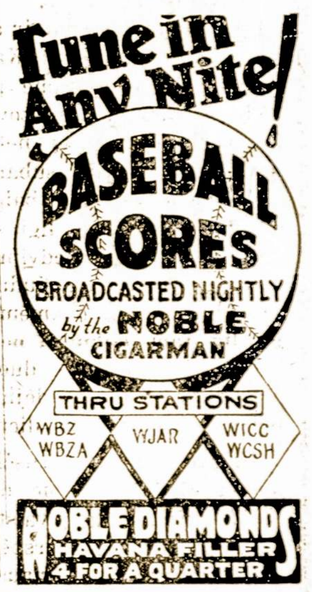

NĖRA KITO TIESESNIO KELIO Į LIETUVĄ
ARBA IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ KAIP PER
Klaipėdą
— ANT —
BALTIC AMERIKOS LINIJOS
Važiavimas su vienu iš B.A.L. Laivų per Klaipėdą prie dabartinių aplinkybių yra labai malonus ir visai keleivių nevargina
KODEL LIETUVIAI VAŽIUOJA ANT ŠIOS LINIJOS?
1) Nepertraukiama kelionė iš porto į portą
2) Nereikia trankytis geležinkeliais po svetimas šalis,
3) Lietuviškai galima susikalbėti su laivo aptarnautojais,
4) Geras valgis ir mandagus patarnavimas,
5) Kasdieną judami paveikslai ir koncertai
6) Išpildomi laivo orkestro, įvairus žaislai, šokiai ir t.t.

KAINOS IŠ KAUNO:
$125.
Trečia Klesa
Valdžios Tax Ekstra

KAINOS Į KLAIPĖDĄ
Trečia Kl. $107
Į abi pusi $181.
Turistinė 3 klesa (arba buvusia II klesa — $122.00
Į abi pusi 203.50

IŠPLAUKIMAI LAIVŲ IŠ NEW YORKO:
"ESTONIA" — — — — — Rugsėjo (Sept.) 1
"POLONIA" — — — — — Rugsėjo (Sept.) 8
Žiniom Kreipkitės į Vietos Agenta ar į Bendrovę
BALTIC AMERICA LINE
8 Bridge Street New York, N. Y.
Union Trust Bldg. Pittsburgh, N. Y.
315 So. Dearborn street Chicago, Illinois

Lietuviai Amerikoje

LIETUVOS KARIUOMENĖS SAVANORIŲ PADĖKA RACINO LIETUV. KOLONIJAI

Musų broliai amerikiečiai, Racino Lietuvių Kolonija, per P. Lietuvos Konsulą Čikagoje, paaukavo Lietuvos kariuomenės Savanorių Sąjungai 32 dol. 50c. karie buvo prisiųsti sąjungos Pirmininko J. Čapliko vardu.

Mes, Lietuvos Kariuomenės Savanoriai, siunčiame Racino lietuviams aukotojams didžiausią savo padėką. Ši brangi auka ne tik medžiagiškai parėmė, bet ir dvasiniai. Ji parodė, kad musų užjurių broliai, tiek daug padėję mums 1918-20 met. kovojant už Lietuvos nepriklausomybę ir laisvę dar ir šiandien mus nepamiršo ir paremia mus jau susiorganizavusius į savo Sąjungą, kurios tikslas tarnauti ne kuriai nors partijai, bet brangiai Tėvynei, stovint jos sargyboje ir laukiant valandos, kada galėsime eiti į Vilnių, šį vaduoti iš pliešrojo lenkų aro nagų.

Be to, prie progos pranešama, kad kurie brolių amerikiečių norėtų susirašinėti su musų sąjunga, prašome rašyti ne kurio nors asmens vardu, bet tiesiog sąjungai šiuo adresu: "Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjunga, Kaunas".

Lietuvos Kariuomenės Savanorių Sąjungos Pirmininkas,
KAZYS MATULEVIČIUS
Sekretorius
STASYS BUTKUS.

ATSIŠAUKIMAS

Keletas žodelių į tėvynainius

Brangus viengenčiai — broliai ir sesės tėvynainiai! Lietuvos diena 5-to rugpiučio (1928 m.) p-ia Ona Unguraitė, sekretorė "Philadelphijos Lietuvių Krikščionių Draugijų Sąryšio", to Sąryšio susirinkime įnešė užmanymą, kad Sąryšis melstų visų lietuvių be skirtumo pažvalgų, kad jie nežiurėdami kas Tautų Sąjungoj atstovaus Lietuvą (kuris tai susirinkimas Tautų Sąjungos atsibus regis 30tą dieną rugpiučio), Lietuvos atstovus paremtų moraliai ir siųstų į Geneva telegramomis Lietuvai savo simpatiją, vien kart protestuojant prieš graboniškus lenkus. Ir Sąryšis tąjį p-les Unguraitės užmanymą vienbalsiai užgyręs, kreipias dabar ir jumis, taip draugystes, kaipo ir pavienius, šaukdamas, maldaudamas: Nepamirškime Lietuvos! Nepatapkim išgamomis, kaip yra Pilsudskis, Želigovskis, Meištavičia ir kiti judošiai savo tėvynės — Lietuvos! Lai bus mums Lietuvos laisvė ir garbė šimta kartų brangesni už ambicijas ir kartais mums asmeniškai mėgstančias ypatas! Nemanykite broliai ir sesės, kad musų balsas nič nieko nereikš. Atpenč — viskas susideda iš kosmulkesnių dalelių. Visas pasaulys iš atomų, o mažutėliai lašeliai vandens suskaldo kokiečiausias olas.

Phila. Liet. Krikšč. Draug. Sąryšis.

NEW BRITAIN, CONN.

Visi kalba apie Dainų Dieną."

Visi kalba apie Dainų Dienąą rengiamą per "Varpo" draugiją, kuri bus Rugp. 26 d., Union City, Conn. Todel kurie mylėtumėte važiuoti virš minėtan Dainų Dienos piknikan išgirsti gražiausių dainų, kurios bus išpildoma per "Operetės" chorą iš Brooklyn, N. Y., SLA. jaunuolių chorą iš Hartford, Conn. ir "Varpo" chorą New Britain, Conn. galite užsisakyti vietas ant buso pas varpiečius arba atsilankyti į kambarius ir pranešti kad norite važiuoti, o bus suteiktos vietos kiekvienam. Busai išeis nuo Lietuvių Svetainės 12 valandą ryte. Todel pasiskubinkite užsisakyti vietas ir bukite į laiką.

P. P. P.

Bereikalo išalkę

ALTS. antrasis apskritys rengdamas savo pikniką, skelbė, visus kvietė atvažiuoti į Glastonburį. Pažymėjo, kad ten bus visokių valgių, gėrimų ir tt.

Antro Apskričio valdyba atvažiavo su autobusu, ir atsivežė puikiausių kumpių, dešrų ir kitų galų, Kas tik dalyvavo šiame piknike, visi prisisotino ir pasilinksmino, o kas dalyvavo kitur, tai išalko iki tokio laipsnio, kad ir dabar dar neatsigauna. Girdėjau, kad randasi ir keletas sandariečių tame alkanųjų tarpe. Gerai butų, kad jie atsakančiai pakentėtų.

Sirubilš iš Dilgėlių.

NEW BRITAIN, CONN.

Sąryšio Piknikas.

Čionai yra susitvėręs lietuviškų draugijų Sąryšis nuo 1912 metų, kur yra įsigiję nuosavą namą, svetainę, su dviem krautuvėm ir keliais gyvenimo namais. Tai tiek tegalima pasigirti. Gal tik ar nebus puikiausia svetainė visoje Naujoj Anglijoj.

Kadangi yra didelė svetainė šokiams ir kita susirinkimams, žodžiu sakant, viskas yra kas tik draugijoms reikalinga. Bet kadangi statyta jau gerokas laikas atgal, tai pataisymai jau yra reikalingi, o jeigu taisyti, tai ir pinigai reikalingi, kurių kaip sykis nesiranda. Todel ir rengiamas šis piknikas, Rugs. 3 d., (Labor Day), Quartette Club parke. Todel kviečiami apielinkės kolonijų lietuviai atsilankyti ant šio pikniko ir paremti Sąryšį. Bus puiki prgorama, dainos, kurias išpildys Varpo choras, po vadovyste P. Bružausko. Taipgi ir sportiškos, žaislų, kumštynės ir tt. Gros geriausia orkestra. Valgių ir gėrimų nesivežkite, nes rasite užtektinai ant vietos.

LOWELL, MASS.

Šis-tas

Rugpiučio 11-12 dienomis, vietinė šv. Juozupo draugystė turėjo savo pikniką, kuris labai gerai pavyko.

Automobilis sužeidė p. A. Zdanavičiaus penkių metų mergaitę.

J. S. besimaudydamas taip užsigavo, kad net reikėjo daryti operaciją.

Tulas lietuvis J. ar tai iš piktumo ar girtumo pradėjo daryti manevrus su revolveriu ir iššovė net devynis šuvius savo name. Laimė, kad nieko nebuvo ir niekas nenukentėjo apart sienų.

Čia tula medvilnės dirbtuvė jau baigia užsidaryti. Taigi daug žmonių, kurių tarpe yra nemažai ir lietuvių; neteks darbo. Tai liudna žinia.

Gal but čia šiuom tarpu yra laimingiausi šiumekeriai (batsiuviai), nes visi gerai dirba ir iš kitur atvažiavus dar galima gauti darbas.

Rugsėjo 8-9 denomis, D. LK. Vytauto Kliubas rengia didelį pikniką, kurio programoje dalyvaus J. Dirvelis su kvartetų "Mes Keturi", p-lė Rauktytė, p. Navadauskas ir p. Bulskis. Mylintieji piknikus, nepraleiskit progos.

Pastaruoju laiku, tulas korespondentas per Juozapiečių organą "Dar-ką" pradėjo perdaug juodinti vietinį Vytauto kliubą, sakydamas, kad Sandariečiai su bolševikais valdo kliubą (mat nepatinka kam ne kun. Juras valdo ir ne airišiams užrašyta).

Gaila kad neatsiranda tokių žemos rųšies gaivalų, kurie netingi sėti neapykantą ir ardyt vienybę lietuvių tarpe, net ir mažose kolonjose.

Vietinis

Worcesterio žinios

Osipavičiutės Iškilmingos Sutiktuvės Worcestery

Worcester, rugp. 16 d. Ass. Press praneša, kad vietos piliečiai ruošias šį antradienį sutikti su karališkomis iškilmėmis p-lę Albiną Osipavičiutę, kuri grįžo iš Amsterdamo Olimpiados kaip pasaulinė čampionė, laimėjusi 100 metrų plaukimo lenktynes. Žadama sudaryti fondas scholarship tai jaunai lietuvaitei plaukėjai, kad ji galėtų baigti kokią tik panorės kolegiją. Osipavičaitė yra tik 17 m. amžiaus, pabaigė North High School ir yra išreiškusi pageidavimą, kad ji norėtų gauti galimybės baigti kolegiją.

Scholarship jai bus sudarytas iš aukų, kurias sudės turtingi worcesteriečiai. Be to iškilmėse City Hall jai bus įteikta brangi laimėjimo taurė su užrašais ir suma pinigų.

Garbinga lietuvaitė dabar džiaugiasi visa Amerika. Net Ass. Press telegramoj pavadinta "the young Lithuanian swimming marvel". Amerikos lietuviai turi tik džiaugtis, kad iš jų tarpo išauga vis daugau pirmaeilių Amerikai garsenybių ir tuo labiaus privalo visomis išgalėmis mokinti vaikus ir padėti jiems išvystyti savo talentus.

Naujas Liet. Savitarp. Paskolos Banko direktorius išrinktas J. Pigaga. Dabar bankas turi 200 narių.

SLA. 318 kuopos piknikas įvyks rugsėjo 2 d. Bieliausko ukėje.

Mirė Jonas Latvis apie 40 m. amžiaus, paliko nuliudusią šeimyną.

Atostogos. Juozas Neviackas jau grįžo iš atostogų, adv. Baublys tebeatostogauja. Civinskas su šeimyna išvažiavo 2 savaitėms.

10 lietuviškų vestuvių numatoma bus per Labor Day, tai daugėja musų šeimynėlė!

Grįžo iš laidotuvių Wilkes Barre p-nia Mitrikienė su duktere p-le Jule Mitrikaite. Wilkes Barre mirė p. Mitrikienės brolis Juozas Zataveckas, pusamžis žmogus, palikes gana daug jauną šeimyną.

Osipavičiutės sutikimas ruošiamas labai iškilmingai, šves visas miestas. Anglų spauda aprašydama jos laimėjimus Olimpiadoj visur ją pažymi esant lietuvaitę. Kuo mes lietuviai pamylėsime musų pasaulinę čempijonę?

PRAN. J. BUBLYS
BOBBLIS
LIETUVIS ADVOKATAS
638 SLATER BLDG
Tel. Park 2939
Namai 51 Harlem Street
(Kampas Sterling St.
Tel. Cedar 1768-M
WORCESTERY

LIETUVIŠKA UŽEIGA
Padidinta ir naujai ištaisyta pirmos klesos lietuviška užeiga-valgykla.
CHARLE'S LUNCH
94 Millbury St.
Worcester, Mass.

FRANK ZALAPUG
561½ ORANGE ST.
WORCESTER, MASS
Atlieku visokį link namų pataisymo medžio darbą. Taipgi pentinu popieruoju. Darbą atlieku gerai.

JOS. ZUROMSKIS
ELECTRICIAN
WIRING and REPAIRING
Motors—Fixtures—Water Pumps
Tel. Park 5452 Tel. Cedar 7336

Joseph J. Dirsa
LIETUVIS GRABORIUS
Teikiu patarnavimą laidotuvėm ir išrendavoju automobilius vestuvėm ir kitokiem pasivažinėjimam.
Gyvenimo vieta
194 Milbury st. Tel. Cedar 4953
3rd Floor
Office Funeral Home,
212 Millbury St., Worcester,
Tel. Park 2756

PIANAI, RADIO, GRAMOFONAI
Lietuviški Victor, Columbia ir Okeh rekordai
Pianams rolai lietuviški, rusiški ir lenkiški. Pirkdamas visus savo muzikalius instrumentus čia, sutaupinsit pinigus. 18-29
Konczanin Music Shop
136 Millbury st. Worcester

Skarin
FLORIST
10 Portland St. Worcester, Mass.
OPPOSITE BANCROFT HOTEL
TELEPHONE — PARK 4104

KUOMET NORĖSITE
RAKANDU
Atminkite, kad musų krautuvė yra biznyje jau 40 metų. Už cash arba išmokėjimais.
R. NORTHBRIDGE FURNITURE CO.
Worcester, Mass
166 Southbridge St.

VALGOMŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
Jeigu norite gauti geriausias mėsas ir kitus valgomus daiktus, tai užeikite į A. Kriaučialio ir J. Krasinsko krautuvę.
781 MILLBURY ST.,
Worcester, Mass.

Ofiso Tel. Park 3491
ADVOKATAI
BARKUS IR ABODEELY
725 SLATER BUILDING
Worcester, Mass.
IGNAS J. BARKUS
101 Sterling st. Maple 4964.
MICHAEL N. ABODEELY
71 Suffolk St. Cedar 6771

LIETUVIŠKA DUONKEPYKLA
Mes kepame 6 rušių doną keikus ir pajus.
Nepamirškit ir klauskit musų duonos
A. Duda ir V. Staliauskas
75 WARD ST.
Worcester, Mass.

GEORGE WIEGERT CO.
Užlaikome visokias mėsas, dešras ir virtas ames. Viskas dideliame pasirinkime.
275 GREENWOOD ST.
Worcester, Mass.

Lietuviškų Čeverykų Krautuvė
90 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.
Vinco Čėsnos krautuvėje visuomet galite gauti gerus čeverykus del visos savo šeimynos. Prieinamos kaino ir užtikrintas patarnavimas.

Tel. Park 4049
W. N. ESTABROOK
Žinomas Worcestery gėlių Auklytojas. Laidotuvių vainikai, vestuvių bukietai, prieinamose kainomis 50-20
372 MAIN ST.
WORCESTER, MASS.

Tel. Cedar 7206
A. J. KATKAUSKAS
Didžiausia Drapanų Krautuvė
ant Millbury St.
Vyriški ir moteriški drabužia dideliame pasirinkime.
372-376 MILLBURY ST.
Worcester, Mass.

RUKYKITE
C. C. A.
CIGARUS

LIETUVIŠKA
SKUTYKLA
382 Millbury st.
Worcester, Mass.
Kerpam gražiai plaukus vyrams ir moterims už 35c. vaikams 25c. išskiriant subatas. Skutam barzdas už 15c.

VINCAS DEGUTIS
Generalis Kontraktorius
Rodavoja naujus ir taiso senus namus. Patarnavimas visuomet geras.
15 ENGLEWOOD AVE
Worcester, Mass.

M. CIVINSKAS
Lietuvis Graborius
340 HARDING ST.,
WORCESTER, MASS.
Tel. Park 4156
Patarnauju laidotuvėm ir išrendavoju automobilius įvairiems reikalams

Tel. Park 2240-4274-4381
PETER BROTHERS
COAL, WOOD & LUMBER
Geras Patarnavimas
161 WASHINGTON STREET
WORCESTER, MASS.

Tel. Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoje taip ir Europoj.
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.

STERLING DAIRY MILK CO.
Ant kiekvieno pareikalavimo visiems pristatome į namus geriausį pieną ir smetoną. Reikalaukim. šaukite telefonu: Park 7392 arba Park 2092.
3 KANSAS ST.
Worcester, Mass.

WILLYS-KNIGHT Sleeve Valve Motor
STEARNS-KNIGHT Sleeve Valve Motor
WHIPPET
THE WILLIAM F. BENNETT CO.
Motor Car Merchants
253 PARK AVENUE WORCESTER, MASS.
Telephone Park 387
WM. F. BENNETT, Pres. ant Treas.

SAUGOK GALVĄ IR VIDURIUS
Žmonės, kuriem skauda galvas arba kurių skilvis gerai nedirba, tus greit palengvinti, jeivartos Pepsenic Seltzer, kuris širdies visai neliečia. Galima gauti aptiekose arba siųskite 5c. stampomis del sampalo
PEPSENIC SELTZER CO. Worcester, Mass.

Tik Vienas Sunkiau Padirbėjęs Entuziastiškas Narys
išlaimės šį Didesnį ir Geresnį
CHEVROLET
Kuris yra duodamas kaipo prizas—dovana jusų Organizacijos Konteste.
Bet daugelis iš jusų skaitytojų šiemet pirks automobilius. Kodel tad nepirkti CHEVROLET? Jeigu jis užtektinai geras jusų organizacijai duoti kaipo prizą laimėjusiam konteste, Leiskite mums parodyti ir plačiau paaiškinti jums.
DOWNES MOTOR CO. Inc.
258 Park Avenue Phone Park 2120 Worcester, Mass.

National Ice Cream Co.
Darydami kokius parengimus reikalaukite musų Ice Creamo ir toniko. Visiems suteiksiu tinkamą patarnavimą.
P. A. DĖDYNAS
96 MILLBURY ST. WORCESTER, MASS.
Telefonas: Park 7984

The FUNNY WAY

A SPECIAL COLUMN FOR OUR YOUTH.

THE ADVENTURE OF A DUMB BELL

By Hocus Pocus

This time I have a surprise for you. The fact is that I am not going to run for President and without any reason at all. I noticed in the papers, that Mr Al. Smith became a head of Hoover's Club in Queens County, New York So I am not the only one, who wants to see Hooyer elected.

Nevertheless I would accept nomination if the Democrats would insist to nominate me, and my platform is right here:

1) I would stand on flat feet for a drastic reform in Telephone Service. The big deposits and four months of waiting for opening of the telephone is too much to drive an applicant crazy. Two months would be sufficient and without any deposit. To prove it take for example the case of an unpaid telephone bill. Even a short of a few weeks delay of payment drives the Telephone officials out of patience and brings their mental equilibrium to a very critical point. I would see that the applicant enjoys equal aright in this matter.

2) I would make a compulsary education for some of the nuisance papers editors, giving them a correspondance course in geography, so they would learn the difference between aggressive Poland and peaceful Lithuania. They would have to learn that Miss Albina Osipovičiutė of Worcester is not a Polish, but a real, smart Lithuanian girl. Same thing with Jack Sharkey.

3) Now this dry business of 18th amendment. I would make a special police force out of all bootleggers and detail them for a general clean up in some of the police stations and State Houses, where rum parties are beeing undiscovered and covered up again.

4) The labor and capital troubles I would settle with a boxing match between the beaurocratic union leaders and aristocratic politicians. This would save the neck of business and production.

5) Farmers would be encouraged to grow more wheat and corn instead of fresh eggs, flowers and berries.

6) The relations with Soviet Russia and the debt of the Czar would be easily solved by appointing Charlie Chaplin as an ambassador to Moscow. He could win all the bolsheviks by making fun out of them and changing into a comedy all their tragedies.

7) I would sent Mr Will Rogers as an observer to the League of Nations to settle up the dispute of Vilnius. This comedian would show Mr. Pilsudski how to laugh off the Polish unjustable aims to grab Lithuanian territories.

Yours for the Universal Peace without Kellog's plan and Prosperity for all on 50-50 bases—one horse and one rabbitt.

Sincerely For Myself.

He had learned something

"I am Diogeness, looking for an honest man. Who are you?" asked the old man with a lantern, of the young man, wild of eye and gripping a machine gun.

"I", hissed the other, "am a recent bridegroom looking for the fiend who said two could live as cheaply as one". — Cincinnati Enquirer.

Reserved

Mrs Nayber — Your lodger isn't very talkative, is he?

Mrs Nextdore— I should say not I have to open all his letters to find out anything about him. — London Answers.

Hear Meaning Not Clear

She — I won't even consider marrying you. You are the most stupid, idiotid creature on earth. You are repulsive, abhorrent and miserable. I wouldn't marry you if you were the last man on earth. I hate you; you are despicable.

He — Do I understand that you are rejecting my proposal? — Stray Stories

Poor Pa

"An' do ye think he looks loike his father?"

"Oi, do that, but don't ye mind, Mrs Murphy, just so long as the child is healthy."-- New York Central Magazine.

"This is a fine young man I want you to meet; earnest, cultured, ambitious —"

"What kind a car has he?" — Louisville Courier Journal.

SPORTAS

JACK SHARKEY IR BIG BOY RUNGTYNĖS BOSTONE ŠĮ KETVERGĄ

Šį ketvirtadienio vakarą rugpiučio 31 d. Bostone Fenway Parke įvyksta lemiančios bokso rungtynės tarp musų tautiečio Jack Sharkey Žukausko ir Big Boy Petersono.

Lygiai prieš 4 metus Jack Sharkey turėjo pirmasias įžangines rungtynes Bostone, už kurias gavo $150, o jau po trijų metų gavo $211,000 už rungtynes su Dempsey $36,000 gavo už Mike McTigue sumušimą, $50,000 už Maloney $50,000 už Heeney, $21,000 už Risco, ir $23,000 už nubloškimą Jack Delaney.

Jack Sharkey tebėra tik 25 metų amžiaus; po kumštynių Bostone jam ruošiamas didelis turnamentas po Ameriką. Rugpiučio 31 d. bus vėl jo kumštynės Detroite su Pierre Charles.

Bostone rungtynės pačiam Ssarkey reikalaujant rengiamos pigiomis kainomis. Visų pajamų numatoma tik apie 35-40 tukstančių dol. Sharkey pareiškė, kad jis nori, idant jo bostoniškiai kuoskaitlingiausiai gautų matyti jį kumščiuojantis.

Bostono ir tolimų apylinkių lietuviai labai skaitlingai perka tikietus pamatyt savo Juozą Žukauską žengiant į pasaulio sunkiojo svorio čempijonus.

Dar naujiena: prieš trejetą dienų Sharkey žmona susilaukė sveiko 9 svarų sunaus. Tad Sharkey jau turi šeimyną iš 2 dukterų ir 1 sunaus.

GANSONAS LAIMĖJO SARPALIUS NESUTINKA

Kaip jau buvo garsinta Liepos 29 dieną įvyko imtynės dviejų Lietuvių drutuolių, tai yra J. Ganson ir K. Sarpaliaus. Imtynės įvyko T. Neuros Darže, Brunswick kaime. Imtynių pasižiurėti prisirinko 500 publikos, kuri nuosprendį išdavė sulyg savo teisingos nuožiuros.

Programo pradžioje imtis išėjo Lenkų drutuolis Pinto, su murinu (negru) Johnsonį Komaras negalėjo dalyvauti, nes neseniai buvo sužeistas automobiliams susimušus.

Atėjus laikui, į areną išėjo Gansonas ir Sarpalius. Referentas juos iššaukęs į vidurį arenos, davęs jiem dviem instrukcijas, pasakė, kad užginta smaugti, akis draskyt, pešt už plaukų ir spardyt kojomis, o kuris šitų tiesų ne paklausys ir elgsis kaip yra užginta, tas be jokių ceremonijų bus pripažintas pralaimėjusiu, ir bus nuvestas nuo arenos.

Atėjus laikui, suskambėjus varpui, imtynės prasidėjo. Sarpalius kaip liutas atakavo visu smarkumu, ir savo atakais Gansoną taip prialsino, kad tas galutinai priilsęs, tapo paguldytas ant madraco, po 45 minutų Sarpaliaus atakų.

Po pertraukai 10 minutų, imtynės atsinaujino. Dabar Gansonas jau parodė savo smarkumą; jis Sarpalių atakavo be atlaidos, kartais jį nutverdamas už galvos, ir taip Sarpalių prikankino, kad po 8 minutų ir 36 sekundų, Sarpalius tapo parblokštas taip smarkiai, kad net estrada sudundėjo. Taigi šiuom kart Sarpalius tapo nugalėtas.

Priminti dar reikia, kad šiuom kart Sarpalius elgėsi prieš referento patvarkymą jis spardėsi kojomis, kas buvo užginta.

Po pertraukai 10 minutų imtynės vėl atsinaujino. Gansonas dabar Sarpalių dar labiau vargino. Ir nors referentas dabar jam buvo paantrinęs pasargą, kad jis nesispardytų, tai Sarpalius vienok to nepaisė, ir Gansoną spardė, kaip tik šis prie jo prisiartino. Gansonas porą kartų jį parblokštė gana smarkiai, bet kaip tik jam atsistojus Gansonas artinosi, Sarpalius vėl spardė jį. Paskutiniu kartu, kada Sarpalius buvo parblokštas ir Gansonas nemanydamas, kad sutiks pasipriešinimą, kaip tik prisiartino, Sarpalius du kart jam spyrė i pilvą taip smarkiai, kad Gansonas net sukniubo. Tuomi pasinaudojant, Sarpalius šoko ant Gansono, bet referentas dabar uždėjęs ant jo ranką, apreiškė, kad imtynės baigėsi, o Gansono ranką iškėlęs, apreiškė publikai, kad pergalėtoju liekasi Gansonas.

Dabar publikoje kilo didžiausias trukšmas: vieni siuntė simpatijas Gansonui, sveikindami jį kaipo pergalėtoją, kiti siuntė pasipiktinimą Sarpaliui, kam tas elgėsi prieš teises. Trukšmas buvo taip didelis, kad šerifas turėjo eiti į areną ir pareikalauti nusiraminimo. Trukšmui aprimus, Sarpalius pradėjo teisintis, kad jis Gansoną ne spyrė. Vienok, kaip publika, taip ir referentas pripažino, kad jis spardė Gansoną ir tai tankiai.

Kaip jau buvo išanksto garsinta, šitos imtynės ėjo už lietuvišką čampionatą, reiškia, kad vienas išeitų pergalėtoju ir liktųsi kaipo vyriausis Lietuvis ristikas. Ta garbė, kaip matome, dabar teko Gansonui. Tačiaus Sarpalius griežtai pasakė, kad jis su tuom nesutinka, ir Gansonui viršenybės ne pripažįsta, ir nepripažins tol, kol dar kartą jiedu persiims.

Dabar del to eina derybos. Promoteris Marotta veda derybas su Gansonu, kad šis dar kartą eitų ristis su Sarpalium, Taylor Bowl arenoj. Sprendėjais promoteris Morotta žada duoti tris teisėjus, kurie turės pripažinti vienam ar kitam tikrąją pergalę, ir tai pergalę galutiną. Kas iš tų derybų išeis, iš anksto niekas negali pasakyti. Pamatysime vėliau.

PITTSBURGH, PA.
Piknikas ir Jack Gansono Ristynės

Rugpiučio 5 d. Amšiejaus Farmoje buvo piknikas ir Gansono ristynės, kurias surengė Sandaros kuopų Sąrišys. Žmonių buvo apie 400. Gal užtat, kad pasitaikė trys piknikai ir visi tautiškai nusistačiusių žmonių, tai yra šv. Jurgio parapijos (kurie teisinasi per nesužinojimą surengę) ir antras Biznierių privatiškas surengtas per J. Užkuraitį. O biznieriai tai daugumoje tautiško nusistatymo. Gal ateity taip neatsitiks.

Dabar dar apie Gansoną. Gansonas į Pittsburghą atvažiavo savo mašina iš Clevelando, Ohio su Zdoniu dainininku ir apsistojo pas A. Rumšą, kaipo Gansono kaiminką (Rumšienę) iš Lietuvos. Gansonui priešą gaut buvo apsiėmus "Dirva", kur buvo prižadėjęs atvažiuoti Frank Judsen iš Clevelando. Judsenas turėjo ristynes 3 Rugp. Clevelande su "Big Bohemian Bill" ir Jutseną taip sulaužė, kad turėjo eiti į ligoninę, tai negalėjo atvažiuoti į Pittsburghą, tuomet "Dirva" prisiuntė tą "Big Bohemian Bill" J. V. Strahovsky kuris norėjo ir su Gansonu taip apsidirbti kai su Judsenu, bet nabagas apsiriko, nors pirmame susikibime jis Gansoną ir parsiguldė, bet antru du — Gansonas. Bohemas norėjo imtis rof —žiauriai— tai pirmu du syk ir buvo rof, bet tretį kartą policija neleido vartoti žiaurumo, tai ėmėsi gražiai, netaip žiauriai, tad Gansonas po 20 minučių pasiguldė Bohemą. Paprastai žmonės sakydavo, kad Piknike ristynės tai tik bovijas, bet po šitų ristynių tai nėra nei vieno, kad sakytų, jog bovinas, nes po šitų ristynių tai nėra nei vieno, kad sakytų, kad bovinosi, kadangi visi taip buvo susinervavę, kad lietuvį tik neparistų.

Pelno Sąryšiui liko $133 ir 30 centų.

J. Virbickas.

AMERIKOS LIETUVIS ŠIMKUS PABALTĖS ČEMPIONAS

Imtynėms pasibaigus komitetas Pabaltės čempiono vardą ir aukso medalį priteisė amerikiečiui lietuviui Juozui Šimkui. Jis turėjo 7 laimėjimus ir 1 pralaimėjimą, bet atsirevanšavo.

Occasionally

Helen — So Peggy's new boy's a Scotchman? How does he treat her?

Mabel — Very reluctantly, I believe.— Brooklyn Eagle.

DEMOKRATŲ KONGRESAS

Netrukus visą pasaulį valdys demokratija

Londonas. Anglijos liberalai tarptautiniam demokratų kongresui pagerbti suruošė vakarienę, kuri pasibaigė svarbiomis politinėmis kalbomis.

Anglijos liberalų lyderis Lloid Džordžas pareiškė, kad nė kada dar Europa nebuvo taip reikalinga laisvės saugojančio liberalizmo, kaip dabar, kada kai kuriose Europos valstybėse nuslopinta minties, žodžio bei spaudos laisvė. Nei konservatoriai nei socialdemokratai nėra tikri laisvių kovotojai liberalistine prasme, o apie komunistus su fašistais ir kalbos nėra.

Atgimimas į liberalizmo turi išeiti iš sureguliavimo ekonominių problemų, nes tikras liberalizmas nėra galimas esant tokioms sąlygoms, kada platųs gyventojų sluoksniai neturi mažiausio ukiškojo savarankiškumo arba užtikrinto uždarbio.

Vokietijos teisingumo ministeris Kochas, aeroplanu atlėkęs iš Kelno, džiaugsmingai pareiškė, kad šioj kelionėj jis gavęs stiprių įspudžių, apie progresą, kurio žmonija pasiekia, nugalėdama rubežius. Per kelias valandas jis perlėkęs per vokiečių prancuzų rubežių, Belgijos tvirtovių sieną, Lamanšą. Žiurint iš aukšto į šiuos tautų slenksčius, nustoji jausti tautų susiskaldymą, atsirubežiavimą. Kochas šaukia tautas pakilti iš nesusipratimų rukų ir ugdyti visur kitais pasitikėjimą.

Keliaujant Sovietų Rusijoj jam dažnai primindavę, kad Europa padarysianti ką nauja. Teisinga. Jeigu Europa dabar dar ne vieninga, tai joj kyla "geros valios idėja".

Sovietuose marksizmas neišlaikė progreso. Milijonai valstiečių ir dabar dirba mažai oligarchų kuopelei, kaip ir prie caro režimo. Tas pat ir Italijoj. Jeigu Vokietija po revoliucijos nepasidavė kraštutiniam marksizmui, tai tik ačiu tam, kad Vokietijos darbininkai pasitikėjo demokratija.

Prancuzijos radikalų socialistų lyderis Deladie karštoj prakalboj pabrėžė, kad demokratizmo dvasia netrukus viešpataus visam pasauly. Praniuzijos demokratija nė kada nenustos dirbusi tautų susiartinimui bei jų susidraugavimui pasauly. Prancuzijos demotija nenustos kovoti prieš karus, užgrobimus ir tautų neapykantą. Mažosios valstybės, apsitvėrusios muitų kinų sienomis, turės prieiti prie laisvos prekybos, nes muitai sudarys konfliktus ir gręs pavojumi jų savarankiškumui. Kada ekonominė vienybė bus įgyvendinta tarpusavio gerbimo, lygių teisių tarp didelių ir mažų tautų pagrindu, Europos vienybei bus sudarytas tvirtas pagrindas.

Tatai gali padaryti tik demokratija, kuri, kaip nė viena kita srovė, galingai, atvirai ir sąžiningai remiasi plačiųjų sluosnių valia, gerbimu kiekvieno asmens laisvės, jo iniciatyvos. Susipranta platieji sluoksniai valstiečių, kyla liaudis. Demokratija nugalės ir naujos rųšies monarchus — diktatorius ar jie yra kile iš dešinės— fašistai, ar iš kairės — komunistai.

LENKIJA

LENKIJOJ PRASIDEDA BRUZDĖJIMAS?

Demonstracijos. Krūvini susirėmimai su policija. 40 užmuštų

Maskvos radio praneša, kad Varšuvoje sąryšy su darbininkų bruzdėjimu įvykusi didelė betvarkė.

Pranešimas sako, kad daugely Lenkijos miestų įvykę komunistų demonstracijos, kurios turėjo susirėmimų su policija. Esą užmuštų ir sužeistų demonstrantų ir policijos.

Varšuvos Tass praneša, kad esą užmušta 40 ir sužeista 60 asmenų.

Šių Maskvos pranešimų kitos agenturos tuo tarpu dar nepatvirtino.

ZALESKIS TIKRAI PASITRAUKSIĄS

Pilsudskio nesusipratimai su Pateku

Varšuva. "Kurjer Poranny" praneša, kad Lenkijos užsienių reikalų ministeris Zaleskis artimiausiu laiku pasitrauksiąs. Jam esą prikišami nepasisekimai užsienio politikoj. Taip pat kilę nuomonių skirtumų su Pilsudskiu. Ligšioliniam Lenkijos pasiuntiniui Maskvoj Patekui oficialiniai pranešta apie jo laukiamą paskysimą užsienių reikalų ministeriu. Pasiutiniu Maskvon busiąs pasiųstas kunigaikštis Radvilas.

Pilsudskio nesutikimai su Barteliu.

Berlynas. (m. k.) Iš Varšuvos pranešama apie didelius nesutikimus Lenkijos ministerių kabinete. Ministerių pirm. Bartelio ir Pilsudskio pažiurose pasirodę didelių skirtumų, kurie neišvengiamai veda prie kabineto krizio.

Bartelis, sąryšy su įvykusiu tarp jo ir Pilsudskio konfliktu, išvažiuodamas Mariambadan demonstratyviškai nepadarė maršalui vizito. Bartelis ir užsienių reik. min. Zaleskis, kaip praneša, gerai informuoti šaltiniai, šiomis dienomis paduosią dimisjon. Zaleskio vietą užimsiąs atstovas Maskvoj Patek; min. pirm. kandidatura dar nežinoma.

BIZNIERIAI, GARSINKITĖS, "SANDAROJ"

BOSTONAS IR APIELINKE

GRĮŽO IŠ ATOSTOGŲ.

Rugpiučio 20 d. grįžo iš atostogų red. J. Pronskus, praleidęs 3 savaites pas Maine lietuvius farmerius.

JACK SHARKEY KUM[illegible] TYNĖS BOSTON[illegible] NĖĮVYKSTA

Šį ketvirtadienį Bostone Fenway Park turėjo buti svarbios bokso rungtynės tarpe pasaulio garsenybės Jack Sharkey Žukausko ir Big Boy Peterson. Lietuviai labai žingeidavo ir daugelis jau buvo įsigiję tikietus iš anskto. Dabar pasirodo, kad šios kumštynės neįvyks, kadangi besitreniruojant Sharkey susižeidė klupstį ir negalės dalyvauti savo užsiėmime per tulą laiką. Tas esą sudarys Sharkey apie $100,000 nuostolių.

GRĮŽO ADOMAS MOCKEVIČIUS

Pereitą pirmad. vakara laivu Lewiathan grįžo į Lietuvos trejetą mėnesių ten viešėjęs bostoniškis A. Mockevičius ir gyvais žodžiais papasakojo įspūdžius iš Kauno ir provincijos.

Oras visą vasarą šaltas, lietingas ir perkunuotas. Tik kelios dienos išpuolė gražios. Viena tokių gražių dienų pasitaikė Dainų Dienai, kuri pasisekė nepaprastai gražiai — 6000 žmonių choras ir apie 100,000 publikos!

Amerikiečius nejuokais mylėta. Seimo rumuose (!) buvo paruoštos nemokamos nakvynės ir valgymas, buvo suruošti keli valdiški baliai su gerais valgymais, brangiais gėrimais. Apie 40 amerikiečių buvo pasikvietęs į svečius prezidentas Smetona, kur prie gardžių užkandžių ir gėrimų įvyko intymių pasikalbėjimų. Prezidentas ir jos ekscelencija ponia prezidentienė labai interesavosi amerikiečių upu link dabartinės padėties ir išsireiškė, kad yra manoma daryti Amerikoje paskolą. Amerikiečių atsakymais matyti nelabai patenkinti išsireiškė, kad dauguma juk Amerikos lietuvių yra bepartyviai, tai tie paskolą pirks. Užtikrinę, kad yra nutarta "Sandarą", "Tėvynę", "Naujienas" ir "Keleivį" įsileisti laisvai į Lietuvą. Kaikuriuos amerikiečius apdovanojo medaliais.

Visuose parengimuose ir priėmimuose dalyvavo tik valdžios žmonės ir jų šeimynos. Mieste restoranuose, valgyklose tekę pastebėti visokių keistų tipų; vieni sėdėjo ir buvo apsimetę snaudančiais, kiti krėtė visokias komedijas, norėdami įtraukti amerikiečius į kalbas. Paklausus vietinių, kas tie per typai, buvo paaiškinta, kad tai valdiški šnipai, dabartiniai piliečių "ganytojai".

Kauna vis statosi; žydai jau aiškiai kalba, kad teks Kaune pasilikti, nes į Vilnių neteks keltis. Pats prezidentas Smetona į amerikiečio toastą, ištartą pakėlus vyno taurę: "Linkiu, kad po 10 metų švęstume Vilniuj!" atsakęs: "Brangus svečiai, tas klausimas yra painus, gali buti, gali ir nebuti."

Miškų pardavinėjimas užsieniams nesvietiškas. Žmonės pasakoja, niekas neatmenąs, kad kada nors butų tiek plukdyta giriu. Iš Alytaus Butrimonių apylink. vien šiemet Nemunu išplukdyta 40,000 kiltnetrių popiermalkių. Žmonės dzukai laukia permainų ir labai abejingai žiuri į dabartinę politiką. Šiaip netai Suvalkijoj atrodo busią neblogi, tik šieno niekto nebuvę.

SVARBUS SUSIRINKIMAS.

Sandaros 7 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks Pėtnyčios vakare, Rugpiučio 24, savam kambary. Taigi visi nariai butinai ateikit į šį susirinkimą, nes yra daug svarbių reikalų aptarti.

Valdyba

EXTRA SUSIRINKIMAS.

Lietuvių Ukėsų Draugijos extra susirinkimas bus Pėtnyčioj, Rugp. (Aug.) 24 d. 1928, 7:30 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, E ir Silver Sts., So. Boston.

"SANDARA" jau tikrai gaunama Lietuvoj. Ar jusų giminės jau džiaugiasi ja? Užrašykit jiems dabar, kol nupiginta kaina!

PIKNIKAS ir RISTYNES

RENGIA LIETUVIŲ SOCIALISTŲ KUOPOS,

RUGPIUČIO 26 AUGUST

— NEDĖLIOJE — — 1928 M. —

Ant James McANA Farmos

PRIE EŽERO EAST LONG POND, NORTH EASTON, MASS.

Vieta Graži ir Patogi Maudytis, Tik Reikia Turėti Savo Siutus.

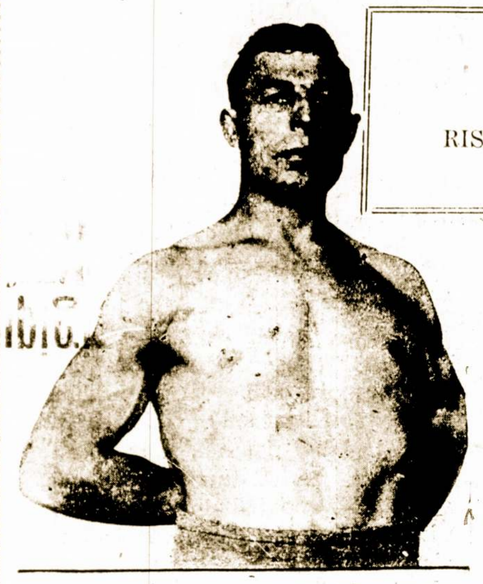

LIETUVIŲ ČAMPIONAS

Franas Juška

RISIS SU RUSŲ DRUTUOLIU IKI PERGALĖS

Bus taipgi visokių žaislų: Virvės traukimas, Vaikų Sportai, Lenktynės Vaikų, Moterų ir Vyrų. Pasižymėjusiems bus duodamos dovanos.

Muzikantai taipgi bus geri

Širdingai kviečia KOMITETAS.

KAIP NUVAŽIUOT: Važiuot į Stoughtoną, nuo skvėro tenai paimt tiesiai didžiuoju keliu iki tos vietos, kur bus kapinės po dešinės. Šiapus kapinių paimt kelią į dešinę ir važiuoti iki jo galo, ir vėl reikia pasisukti į dešinę. Toliaus kelias bus paženklintas rodyklėmis iki pat McArta farmos, kur bus pikniko vieta.

Penkių Metų Vienam Sąsiuviny MIKO PETRAUSKO "KANKLES"

Galima gauti Sandaroj.

Kaina $5.00

NAUJOJ VIETOJ

NAUJAS PRAISAS!

Siutai ant ordelio po 30 dolerių ir aukščiau, taip pat senus taisau, prosinu, išvalau, palieka kaip naujas. Moterų ir vyrų.

Lietuvis Savininkas

MIKAS NECIACKAS
597 BROADWAY
Arti J St. South Boston, Mass.

Tel. S. B. 1654 W

DR. R. CHERNIAK
Dentistas

Visas darbas garantuotas už prieinamiausią kainą
392 BROADWAY
Tarp E ir F st. S. Boston, Mass.
Valandos nuo 9:30 ryto iki 9 vak.

Tel. So. Boston 0502

Paul J. Jakmauh, M.D.
(Jakimavičius)
509 EAST BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

BROLIŲ KRUGELIŲ

Seniausia MINKŠTŲ GĖRIMŲ IŠDIRBYSTĖ

Visoj Connecticut valstijoj. Pristatom visokius gėrimus kur tik kas reikalauja, kaip tai: baliams, vestuvėms, krikštynoms ir tt. Reikale kreipkitės pas

BROOKLYN BOTTLING CO.
47 Drayer ave. Waterbury, Conn.
Telephone 1418
(1-29)

TITUS P. GREVIS

ARKITEKTAS IR INŽINIERIUS

Budavoju namus pagal užsakymą padarau visokius plenus, išmieruoju žemę, gaunu permitus del garadžių, darau viską pigiai, gerai ir gražiai. Bile reikalais užeikit pas mane, patarimai uždyką.

395 BROADWAY, SO. BOSTON.
Tel So. Boston 2340

Namų telef. Univ. 1463-J

A. O. Šalna
(SHALNA)
Lietuvis Advokatas

Baigęs du Universitetu, Cornell University su A. B. G., Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name
(2-ros lubos)
366 W. BROADWAY
So. Boston. Tel. S. B. 3520

Telefonas S. B. 0441

Lietuvys Advokatas
VEDA VISOKIAS PROVAS

kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie pirkimo ir pardavimo

PRANAS J. KALINAUSKAS
384 Broadway So. Boston, Mass
Gyven. vieta 1662 Columbia Rd.
So. Boston, Mass. Tel. S B 1882

Valandos:
9 iki 12, 1 iki 5, 6 iki 8.
Seredomis tik nuo 9 iki 12.
Subatomis vakarais ir šventadieniais ofisas uždarytas Speciališki susitarimai daromi.

Dr. M. Vincent Casper
(KASPARAVIČIUS)
DENTISTAS

Persikelia naujon vieton, kur pildis savo profesijos pareigas užsiimdamas abelna dentisterija, inimant ir X-Ray

511 BROADWAY SO. BOSTON
Tel. SOUth Boston 0823
(Šale Dr. Jakmauh ofiso)

Dieną ir naktį Telefonas
University 8831-W

D.A.ZALETSKAS
GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS

877&448 Cambridge st.
CAMBRIGDE, MASS.

K. ŠIDLAUSKO
APTIEKA

Kurioje galima gauti visokių gyduolių ir įvairių šaknų.
Reikale kreipkitės:
373 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Aleksander Slowik
VAISTINĖ

Mes prirengiame vaistus atsargiai su aukštu patyrimu
7441 W. WARE AVE.
DETROIT, MICH.

Laisniuotas
KARPENTERIS

Turiu miesto leidima (license) budavoti naujus namus ir remontuoti senus. Taipgi pentinu iš oro ir vidaus. Kreipkitės sekančiu antrašu:

FRANK ZOKAS
16 Glenside Avenue
Jamaice Plain, Mass.
Tel. Jamaica 1891-J

B. KONTRIM
LIETUVIŠKAS CONSTABLE
Real Estate, Insurance Broker
ir Justice of the Peace
545 E. BROADWAY
Tel. S. Boston 0605
Gyvenimas 120 Marine Rd.
Tel. S. Boston 2483-W
So. Boston, Mass..

KETVIRTAS METINIS **IŠVAŽIAVIAVIMAS**

Rengia Lietuvių Vaizbos Butas
LABOR DAY, RUGP. SEPT. 3, 1928
VOSE'S PAVILLION MAYNARD, MASS.

VISA DIENA IKI VAKARO
Šokiai Tęsis Nuo 3:30 iki Vėlumos

Bus muzika, šokiai, atletiški lošimai, plaukimo lenktynės, rinkimas Gražuolės Lietuvaitės ir daugybė kitų įvairenybių. Smulkmeniškas programas randasi **Vaizbos Buto žiniose.** Visur yra dalinamos veltui. Daugybė brangių prizų del išlaimėjimo.

Pastaba Atletikams: butinai turite užsiregistruoti vietoje nevėliau kaip 1 val. po pietų, nes lošimas prasidės lygiai kaip 1:30.

Norinti važiuoti Busu iš So. Bostono turite užsisakyti vietą pas Šidlauską, aptiekoje, tuojaus.

KELRODIS: Iš Waltham imkite 117 kelią ir važiuokite iki Parker St. Maynard. Iš Concord, Mass. imkite Maynard Rd. iki Maynardo, iš ten imkite Parker St. Visur ant kryžkelių tėmykite uždėtus ženklus.

Tel. University 1768-J

LIETUVIS PENTERIS

Pentinu, popieruoju ir dekoruoju iš lauko ir vidaus.

JOHN R. GUDLEVSKI
12 Merrill st., Cambridge, Mass.

Išegzaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O. D.
Akių Specialistas
399a BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Garadžiaus Telefonas So. Boston 0777. Stubos Telefonas So. Boston 1463-J

PARKWAY AUTO SERVICE
SAVININKAS VIKTORAS VAITAITIS

Parduodam naujus Studebaker'us ir Erskine'us. Taipgi taisome visokios išdirbystės automobilius. Parduodame Gulf ir Sinclair gazoliną. Parvežam nuo kelio sugadintus automobilius, teikdami geriausį patarnavimą už prieinamiausią kaina. Visuomet kreipkitės pas mus o busit užganėdinti.

115 OLD COLONY AVENUE SOUTH BOSTON, MASS.

Specialis Nupiginimas

Norėdami Pasitarnauti Lietuviams, Darome Specialį Nupiginimą Ant Visokių Rakandų.

DIDŽIAUSIAME PASIRINKIME TURIME:
PARLOR, DINING IR BED RUIMIŲ SETUS
Įvairių lovų, kamodžių, stalų, kedžių, aisbaksių, pečių, keričių, matrasų, klijonkių, karpetų ir tt.

Užeikite ir persitikrinkite, o pirkdami daug pinigų sutaupysite. Mes priimame senus rakandus išmainydami ant naujų. Pristatome rakandus ir į Bostono apielinkės tolimesnius miestus. Kurie iš toliau atvažiavę pirks tiems kelio lėšas apmokėsim. Lietuviu krautuvė lietuviams tinka miausiai patarnaus. Užprašom visus užeiti ir pasikalbėti. (34)

LITHUANIAN FURNITURE CO.
326—328 Broadway, So. Boston, Mass.
TEL. SO. BOSTON 4618-W
Duodame ir ant išmokėjimo. Atdara vakarais iki 7.45 val.

EXTRA AUTOMOBILISTAMS

Atidariau naują vietą taisyti automobilius. Esu seniausias iš lietuvių tame amate, So. Bostone ir turiu daug patyrimo ant visokių mašinų.
Taipgi parduodu naujus Studebaker ir Erskine.

BAY VIEW MOTOR SERVICE
Peter Trečiokas, savininkas
1 Hamlin st. Kampas E. 8th St. South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1058

Remkit biznierius Kurie čia garsinas

STRAND LUNCH

Perėjo į naujas rankas ir dabar naujas savininkas teikia šviežiausius ir geriausius valgius, kur kiekvienas bus patenkintas. Užeik ir persitikrink.

STRAND RESTAURANT
304 BROADWAY
SOUTH BOSTON, MASS.
Albert Helgerman, Sav.

Telefonas S. B 28-05-R

Lietuvis Optometristas

Išegzaminuoju akis, priskiriu akinius ir kreivas akis atitaisau, tinkamu laiku.

J. L. PAŠAKARNIS, O. D
447 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

P. J. AKUNEVIČIUS

LIETUVIS GRABORIUS

SUTEIKIA GERIAUSĮ PASKUTINĮ PATARNAVIMĄ

Už pilną pagrabą galima apsieiti su $80 ir augščiau už didelius, O už vaikus nuo $20 ir augščiau. Patarnauja gražiai ir pigiai.

OFISO IR GYVENIMO ANTRAŠAS:
820 E. 6-TH STREET SO. BOSTON, MASS.
Tel. So. Boston 4486

Ieškome žmonių

SU $5,000, KURIE INTERESUOJASI JUDAMŲ PAVEIKSLŲ BIZNIU

Judamieji paveikslai yra davę milionus tiems, kurie įvesdino savo pinigus. Štai gera proga ir tau įvesdinti savo pinigus dabar.

Kreipkitės pas:

J. G. STRIGUNĄ
Columbia Tneatre Co.
62 PLEASANT ST. DORCHESTER, MASS.
Tel. Columbia 4250

Tel. So. Boston 1370

TWO JOES' AUTO REPAIR SHOP

Taisom visokius karus ir parvežam nuo kelio sugedusius. Turime ilgų metų patyrimą ir kiekvieną musų atlikta darbą kopilniausia gvarantuojame.

TWO JOES' AUTO REPAIRING SHOP
Joe Kapochunas ir Joe Barnie
(Broadway Garage)
543 BROADWAY
SO. BOSTON, MASS.

Telepohne S. B. 2445

DR. J. C. LANDŽIUS
373 BROADWAY
Kampas E Street

Viršui šidlausko aptiekos
Val. 9—9.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir nužemintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų. Mes laikome užtikrintas gydyles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsenėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valimui, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptingų ligų ir geriausius patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsimenkite, jeigu pirksite pas mus, sučėdysite pinigus ir sveikatą. Teikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausius daktaras per telefoną visai dykai.

D. CABITT
100 SALEM STREET. BOSTON, MASS